

*Le système des soins de santé en Belgique :
Bon à savoir – Focus sur Bruxelles*

*Het systeem van gezondheidszorg in België:
Goed om te weten – Focus op Brussel*

EL SISTEMA DE ATENCIÓN MÉDICA EN BÉLGICA: ES BUENO ESTAR INFORMADO DIRIGIDO A BRUSELAS

FR CONTENU

• Que faire si vous ne vous sentez pas bien ?	4
• La sécurité sociale belge	12
• L'Assurance Maladie-Invalidité (mutuelle)	14
• L'Aide Médicale Urgente (AMU)	18
• Quelques statuts particuliers	22
◦ Demandeurs d'asile ?	22
◦ Citoyens de l'Union européenne ou titre de séjour dans un autre pays européen ?	24
• Quelques situations particulières	26
◦ Grossesse, accouchement et soins postnataux	26
◦ Que faire en cas d'accident de travail ?	28
◦ Vous avez des problèmes psychiques ?	30
• Retour ou séjour pour raisons médicales	32
◦ Vous voulez retourner dans votre pays d'origine et vous avez besoin d'une aide médicale ?	32
◦ (court) Séjour pour raisons médicales	32

Annexe : Plan d'accès des différents CPAS/OCMW

NL INHOUDSTAFEL

• Wat te doen als u zich niet goed voelt ?	4
• De Belgische sociale zekerheid	12
• De Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (ziekenfonds)	14
• De Dringende Medische Hulp (DMH)	18
• Enkele bijzondere statuten	22
◦ Asielaanvrager ?	22
◦ Burger van de Europese Unie of in het bezit van een verblijfsvergunning van een ander Europees land ?	24
• Enkele bijzondere situaties	26
◦ Zwangerschap, bevalling en postnatale zorgen	26
◦ Wat te doen bij een arbeidsongeval ?	28
◦ U heeft psychische problemen ?	30
• Terugkeer of verblijf om medische redenen	32
◦ U wil terugkeren naar uw land van oorsprong en u hebt medische hulp nodig ?	32
◦ (kort) Verblijf voor medische redenen	32

In bijlage: Wegbeschrijving van verschillende OCMW/CPAS

CONTENIDO

• ¿Qué puede hacer si no se siente bien?	5
• La seguridad social belga	13
• El Seguro de Enfermedad y el Seguro de Incapacidad Física (Seguro de Salud)	15
• Ayuda Médica Urgente (AMU/DMH)	19
• Algunos estatutos especiales	23
◦ ¿Solicitante de asilo?	23
◦ ¿Ciudadano de la Unión Europea o en posesión de un permiso de residencia de otro país europeo?	25
• Algunas situaciones especiales	27
◦ Embarazo, parto y cuidados post-natales	27
◦ ¿Qué puede hacer si tiene un accidente de trabajo?	29
◦ ¿Tiene quejas psíquicas?	31
• Regreso o permanencia por razones médicas	33
◦ ¿Quiere regresar a su país de origen o necesita ayuda médica?	33
◦ [resumido] Permanencia por razones médicas	33

ANEXO: Mapa de diferentes CPAS/OCMW

FR **Que faire si vous ne vous sentez pas bien ?**

On sait que, quand on est dans une situation de séjour compliquée, c'est plus facile à dire qu'à faire, mais :

→ C'est important de bien se reposer et de dormir, de manger des aliments sains et diversifiés, de prendre des vitamines si nécessaire, de se promener et de se relaxer...

Si ça ne marche pas, différentes personnes, institutions peuvent vous aider (souvent, ça ne sert à rien d'aller directement aux urgences d'un hôpital) :

Le médecin généraliste (= médecin de famille)

Il soigne les problèmes médicaux de manière générale (infections, problèmes de peau ou psychologiques...) et peut prescrire les médicaments nécessaires. C'est bien de retourner voir le même médecin car il peut ainsi apprendre à vous connaître, vous créer un dossier médical global et travailler de manière préventive.

S'il trouve que c'est nécessaire, il vous demandera de faire des examens complémentaires (prise de sang, radiographie...) et/ou de consulter un médecin spécialiste.

NL **Wat te doen als u zich niet goed voelt ?**

Wanneer men in een ingewikkelde verblijfssituatie zit, is het gemakkelijker gezegd dan gedaan maar:

→ Het is belangrijk om goed te rusten en te slapen, gezond en gevarieerd te eten, vitamines te nemen indien nodig, te wandelen, zich te ontspannen...

Als dat niet werkt, kunnen verschillende personen of instellingen u helpen (vaak heeft het weinig zin onmiddellijk naar de spoeddienst van een ziekenhuis te gaan):

De algemeen geneesheer (= huisarts)

Hij behandelt algemene medische problemen (infecties, huidproblemen, psychologische problemen,...) en kan de nodige geneesmiddelen voorschrijven. Het is goed naar dezelfde arts terug te keren. Op die manier kan hij u leren kennen, een globaal medisch dossier samenstellen en preventief te werk gaan.

Hij kan u vragen om bijkomende onderzoeken te laten doen (bloedafname, radiografie,...) of om een geneesheer-specialist te raadplegen indien hij dat nodig vindt.

¿QUÉ PUEDE HACER SI NO SE SIENTE BIEN?

Si se está en una situación de residencia complicada, es más fácil decirlo que hacerlo, pero:

→ Es importante descansar y dormir bien, comer sano y variado, tomar vitaminas si es necesario, caminar, relajarse...

Si esto no funciona, diferentes personas o instituciones pueden ayudarle (por lo general es inútil acudir de inmediato al servicio de emergencia de un hospital).

El médico general (=médico de cabecera)

El médico de cabecera trata problemas médicos generales (infecciones, problemas de piel, problemas psicológicos,...) y puede recetar las medicinas necesarias. De esta manera puede conocerle, abrir un expediente médico global y trabajar preventivamente.

Puede pedirle que se haga exámenes médicos adicionales (sangre, radiografía,...) o que consulte a un médico especialista en caso de que lo encuentre necesario.

FR Que faire si vous ne connaissez pas de médecin ?

Demandez conseil à vos amis, à une organisation sociale, à un pharmacien, à une mutuelle, à votre CPAS/OCMW ou regardez sur les sites 'www.mgbru.be' (FR) ou 'www.zorgzoeker.be' (NL).

Certains médecins travaillent dans des Maisons Médicales/
Wijkgezondheidscentra avec d'autres professionnels. Vous trouverez la liste
des centres sur les sites 'www.maisonsmedicales.org' (FR) ou
'www.vwgc.be' (NL)

Remarque

Les médecins fonctionnent :

- ou avec des permanences (= consultation sans rendez-vous) ->
renseignez-vous des heures
- ou sur rendez-vous -> veillez à respecter les heures convenues

Le service des urgences (des hôpitaux)

Ils sont prévus pour les 'vraies' urgences (ex. accident, malaise...), les
urgences qui mettent la vie en danger. Vous pouvez y être examiné par un
médecin urgentiste (= spécialisé pour les urgences).

Si vous ne vous sentez pas bien, il vaut mieux contacter un médecin
généraliste /de famille. Ça peut même aller plus vite ! Aux urgences des
hôpitaux, les files d'attente sont longues et si le médecin estime que votre
cas n'est pas urgent, il vous orientera vers un médecin généraliste.

NL Wat als u geen geneesheer kent ?

Vraag raad aan vrienden, sociale organisatie, apotheker, ziekenfonds, je OCMW/
CPAS of kijk op de websites 'www.mgbru.be' (FR) of 'www.zorgzoeker.be' (NL).
Sommige artsen werken samen met andere professionelen in
Wijkgezondheidscentra/ Maisons Médicales. U vindt de lijsten van de centra
op de websites 'www.maisonsmedicales.org' (FR) of 'www.vwgc.be' (NL)

Opmerking

De artsen werken:

- ofwel met permanenties (consultatie zonder afspraak) -> informeer u
over de uren
- of op afspraak > zorg ervoor het overeengekomen uur na te leven

De spoeddiensten (van een ziekenhuis)

Zij zijn bedoeld voor de 'echte' spoedgevallen (bv. ongeval, onwel worden,...),
voor situaties die iemands leven in gevaar brengen. U kan er onderzocht
worden door een spoedarts (= gespecialiseerd in spoedsituaties).

Als u zich niet goed voelt, is het beter een huisarts/algemeen geneesheer
te contacteren. Dat gaat soms zelfs sneller ! Op de spoeddiensten van de
ziekenhuizen zijn de wachtrijen soms lang, en als de arts van oordeel is dat
uw situatie niet echt dringend is, zal hij u doorverwijzen naar een huisarts.

En caso de que no conociera a ningún médico

Pida consejo a amigos, organizaciones sociales, farmacéutico, seguro de salud, su CPAS/OCMW o consulte la página web 'www.mgbru.be' (FR) o 'www.zorgzoeker.be' (NL).

Algunos doctores trabajan en colaboración con otros especialistas en los Wijkgezondheidscentra/ Maisons Médicales. Usted contrará la lista con los datos de estos centros en estos websites: www.maisonsmedicales.org (FR) www.vwgc.be (NL)

Advertencia:

Los médicos trabajan:

- con un sistema de permanencias (consulta sin cita)
→ infórmese sobre los horarios
- con previa cita → asegúrese de cumplir con la hora acordada.

Los servicios de emergencia (de un hospital)

Están destinados a los casos de emergencia "reales" (por ejemplo, accidente, malestar repentino, ...), a situaciones en las que la vida de alguien está en peligro. Allí, puede ser examinado por un médico de emergencia (= *especializado en situaciones de emergencia*).

En caso de que no se sienta bien, será mejor contactar a un médico general. De esta manera, todo va incluso más rápido. En los servicios de emergencia de los hospitales las listas de espera son a veces largas y si el médico considera que su situación no es realmente urgente, le enviará a un médico general.

FR Le poste médical de garde

Il est là pour offrir un service de médecine générale quand votre médecin n'est pas joignable et que vous ne pouvez pas attendre (par exemple la nuit ou le WE).

Il existe 4 postes de garde à Bruxelles (*voir les adresses sur la page de droite*).

Médinuit : Du lundi au vendredi de 19h à 24h ; WE et jours fériés de 8h à minuit

Athéna : Tous les jours de 9h à 23h

CMGU/HWP : Tous les jours de 9h à 23h

(à côté de l'entrée des urgences des cliniques Universitaires St-Luc)

Terranova : Du lundi au jeudi de 20h à minuit ; Du vendredi 20h jusqu'au lundi 6h ;

Les jours fériés : du jour qui précède à 20h jusqu'au jour qui suit à 6h.

La pharmacie

C'est là que vous pouvez acheter des médicaments. Les pharmacies sont reconnaissables à leur enseigne, une croix verte. Les horaires sont souvent affichés sur la porte. Quand la pharmacie est fermée, les coordonnées d'une pharmacie de garde y sont souvent renseignées.

Pour certains médicaments, vous avez besoin d'une prescription d'un médecin.

Le pharmacien peut, pour certains médicaments, vous demander de présenter :

- votre document d'identité électronique, votre carte isis+ ou votre carte SIS
- votre carte médicale du CPAS/OCMW ou autre engagement de paiement (réquisitoire de Fedasil par exemple)

Si vous n'avez, ni l'un, ni l'autre, vous pourrez quand même acheter certains médicaments mais ce sera plus cher.

NL De medische wachtpost

Deze artsen vormen een wachtdienst voor het geval uw huisarts niet bereikbaar is en u niet kan wachten (bv. voor 's nachts of tijdens het WE).

Er bestaan 4 wachtposten in Brussel: (*adressen zie rechts*)

Médinuit: van maandag tot vrijdag van 19u tot 24u. WE en feestdagen van 8u tot 24u

Athéna: elke dag van 9u tot 23u

CMGU/HWP: elke dag van 9u tot 23u (naast de ingang van de spoedgevallendienst van het ziekenhuis St.-Luc)

Terranova: van maandag tot donderdag van 20u tot 24u. Van vrijdag 20u tot maandag 6u. De feestdagen: van de dag die de feestdag voorafgaat van 20u tot 6u de dag na de feestdag

De apotheek

Dat is de plaats waar u geneesmiddelen kan kopen. De apotheken zijn te herkennen aan hun teken, een groen kruis. De openingsuren staan vaak vermeld op de deur.

Wanneer de apotheek gesloten is, worden de contactgegevens van een apotheek van wacht vaak vermeld.

Voor bepaalde geneesmiddelen hebt u een voorschrijf van een dokter nodig.

De apotheker kan u voor sommige geneesmiddelen vragen om:

- uw elektronische identiteitsdocument, uw isis+ kaart of uw SIS-kaart te tonen
- uw medische kaart van het OCMW/CPAS of een ander betalingsengagement (een betalingsverbintenis van Fedasil bijvoorbeeld)

Als u geen van beide hebt, kan u toch bepaalde geneesmiddelen kopen, maar het zal duurder zijn.

El servicio de guardia médica

Estos médicos conforman un servicio de guardia para los casos en los que su médico general no esté disponible y en los que usted no pueda esperar (por ejemplo, en la noche o durante el fin de semana). En Bruselas hay 4 servicios de guardia médica:

- **Médinuit:** de lunes a viernes de 19h a 24h. Fines de semana y días festivos de 8h a 24h
Bld du Jubilé/Jubelfeestlaan, 93
1080 Molenbeek
Tel: 02 427 97 27
www.medinuit.be
- **Athéna:** todos los días de 9h a 23h
(rue de) Brouchoven (straat) 2
1000 Bruxelles/Brussel
Tel: 02 209 05 25
www.athenapmq.be
- **CMGU/HWP:** todos los días de 9h a 23h (al lado de la entrada de emergencias del hospital St. Luc)
(av.) Hippocrate (laan), 10 - 1200 (St-Lambrechts-) Woluwe (-St-Lambert)
Tel: 02 762 82 21
- **Terranova:** de lunes a jueves de 20h a 24h. Del viernes 20h al lunes 6h. Los días festivos: de 20h del día anterior al día festivo a 06h del día posterior al día festivo
Rue des Cendres/Asstraat 9
1000 Bruxelles/Brussel
Tel: 02 216 79 44

La farmacia

Es el lugar donde puede comprar medicinas. Las farmacias las reconocemos por su símbolo, una cruz verde. Los horarios de atención están por lo general descritos en la puerta. En caso de que la farmacia esté cerrada los datos de las farmacias de turno serán exhibidos.

Para determinadas medicinas usted necesita una receta médica.

Para algunas medicinas, el farmacéutico puede pedirle:

- Su tarjeta electrónica de identidad, su tarjeta isip+ o su tarjeta SIS
- su tarjeta médica del CPAS/OCMW o algún otro compromiso de pago (por ejemplo, una obligación de pago de Fedasil).

Si no tiene ninguna de las dos, podrá comprar determinadas medicinas, pero será más caro.

FR **Les hôpitaux**

A Bruxelles, il y a de nombreux hôpitaux, certains sont des hôpitaux publics, d'autres sont privés. Les hôpitaux publics sont regroupés sous un réseau que l'on appelle le réseau IRIS.

Remarque : Certains CPAS/OCMW ne collaborent généralement pas avec des hôpitaux privés.

Les hôpitaux IRIS :

(voir les adresses sur la page de droite)

- CHU Saint-Pierre
- Hôpitaux IRIS Sud
- CHU Brugmann
- Hôpital des Enfants
- Institut Jules Bordet

Quelques hôpitaux privés :

(voir les adresses sur la page de droite)

- Clinique St Jean
- Cliniques universitaires St-Luc
- Cliniques de l'Europe
- Hôpital Erasme
- UZ Brussel
- ...

Remarque : s'il y a un problème de communication avec le médecin ou le travailleur social, vous pouvez lui demander s'il peut contacter un médiateur interculturel ou un service d'interprétariat par téléphone comme Babel, le Setis ou Bruxelles Accueil. (voir les adresses sur la page de droite)

NL **De ziekenhuizen**

In Brussel zijn er veel ziekenhuizen. Sommige zijn openbare ziekenhuizen, andere zijn privé ziekenhuizen. De openbare ziekenhuizen zijn samengebracht onder een netwerk dat men de IRIS-koepel noemt.

Opmerking: Sommige OCMW/CPAS's werken in het algemeen niet samen met privé ziekenhuizen.

De IRIS ziekenhuizen:

(voor adressen zie rechts)

- UMC St-Pieter
- IRIS ziekenhuizen Zuid
- UVC Brugmann
- Kinderziekenhuis
- Instituut Jules Bordet

Enkele private ziekenhuizen:

(voor adressen zie rechts)

- Kliniek St-Jan
- Cliniques universitaires St-Luc
- Europa ziekenhuizen
- Hôpital Erasme
- UZ Brussel
- ...

Bemerking: als er een communicatieprobleem met de arts of maatschappelijk werker is, kan u hem vragen of hij een intercultureel bemiddelaar of een vertaaldienst zoals Babel, Setis of Brussel Onthaal kan telefoneren. (voor adressen zie rechts)

Los hospitales

En Bruselas hay muchos hospitales. Algunos son hospitales públicos, otros son hospitales privados.

Los hospitales públicos están reunidos bajo una red llamada IRIS-koepel (la red IRIS).

Advertencia: Por lo general, algunos CPAS/OCMW no trabajan con hospitales privados.

Los hospitales públicos (IRIS) :

- **CHU St-Pierre/UMC St-Pieter:**
Porte de Hal/ Hallepoort (1000)
Bruxelles/Brussel)
César de Paepe (1000)
- **Hôpitaux IRIS Sud/IRIS ziekenhuizen Zuid**
Joseph Bracops (1070)
Etterbeek – Ixelles/Elsene (1050)
Etterbeek – Baron Lambert (1040)
Molière/Longchamp (1190)
- **CHU/UVC Brugmann**
Victor Horta (1020)
Paul Brien (1030)
Reine Astrid/Koningin Astrid (1120)
- **Hôpital des enfants/ Kinderziekenhuis (1020)**
- **(Institut) Jules Bordet (Instituut) (1000)**

Algunos hospitales privados

- **Clinique St-Jean/Kliniek St-Jan**
Botanique/Kruidtuin (1000)
Méridien/Middaglijn (1210)
Léopold I/Leopold I (1090)
- **Clinique universitaire St-Luc (1200)**
- **Cliniques de l'Europe/Europa ziekenhuizen**
Ste-Elisabeth (1180)
St-Michel (1040)
- **Hôpital Erasme (1070)**
- **UZ Brussel (1090)**
- ...

Observación: Si hubiera algún problema de comunicación con el médico o con el trabajador social, puede pedirle que telefonee a un mediador intercultural o a un servicio de intérpretes como Babel de Setis.

Babel

Tel: 02 208 06 10 (NL) – www.vlaamsetolkentelefoon.be

SeTIS Bxl

Tel: 02 609 51 83 (FR) – www.setisbxl.be

Bruxelles Accueil/Brussel Onthaal

Tel : 02 511 27 15 (FR/NL) - www.servicedinterpretariatsocial.be - www.sociaalvertaalbureau.be

FR **La sécurité sociale belge**

- Certaines catégories d'étrangers peuvent bénéficier de ce système, d'autres pas. Ça dépend de leur statut ou de leur situation administrative.

Le système compte 7 branches (et assure entre autre la santé des personnes dans plusieurs situations).

1: les pensions de retraite et de survie

2: Le chômage

3: L'assurance contre les accidents de travail

4: L'assurance contre les maladies professionnelles

5: Les prestations familiales

6: L'assurance Maladie-Invalidité

7: Les vacances annuelles

Dans ce livret, nous n'allons pas expliquer tout le fonctionnement de la sécurité sociale (ce serait beaucoup trop long!) mais nous parlerons brièvement de l'assurance contre les accidents de travail et de l'assurance maladie-invalidité.

NL **De Belgische sociale zekerheid**

- Sommige categorieën buitenlanders kunnen van dit systeem genieten, andere niet. Dat is afhankelijk van hun statuut of hun administratieve situatie.

Het systeem telt 7 delen (en verzekert oa de gezondheidszorg van mensen in verschillende situaties)

1: Rust- en overlevingspensioenen

2: De werkloosheid

3: De verzekering tegen arbeidsongevallen

4: De verzekering tegen beroepsziekten

5: De gezinsbijstand

6: De ziekte- en invaliditeitsverzekering

7: De jaarlijkse vakantie

In deze brochure zullen we niet het volledig systeem van sociale zekerheid uitleggen (dat zal veel te lang zijn!) maar we zullen het kort hebben over de verzekering tegen arbeidsongevallen en de ziekteverzekering.

LA SEGURIDAD SOCIAL BELGA

- Ciertas categorías de extranjeros pueden beneficiarse de este sistema, otras no. Esto depende de su estatuto o de su situación administrativa.

El sistema cuenta con 7 secciones (y asegura entre otras, la atención médica a personas en diferentes situaciones)

1: La pensión de jubilación y la de viudedad

2: El desempleo

3: El seguro contra accidentes de trabajo

4: El seguro contra enfermedades profesionales

5: El subsidio familiar

6: El seguro de enfermedad y de incapacidad física

7: Las vacaciones anuales

En este folleto no explicaremos todo el sistema de la seguridad social (sería demasiado extenso) pero sí explicaremos de manera resumida el seguro contra accidentes de trabajo y el seguro de enfermedad.

FR L'Assurance Maladie-Invalidité (mutuelle)

Certaines personnes en séjour précaire ou illégal peuvent parfois¹ y avoir droit :

- en tant que travailleur si vous payez des cotisations sociales (et que votre travail est déclaré)
- en tant qu'étudiant
- en tant que personne à charge d'une personne déjà inscrite en tant qu'ayant droit
- en tant que MENA (mineur étranger non accompagné)
- en tant que personne admise de plein droit ou autorisée de plein droit à séjourner plus de 3 mois en Belgique
- ...

Vérifiez, ça vaut la peine même si vous n'avez pas encore un titre de séjour légal à durée indéterminée !

Si vous y avez droit, vous devez vous inscrire auprès d'une mutuelle (= mutualité) de votre choix ou auprès de la CAAMI (= organisme public qui remplit plus ou moins les mêmes fonctions que les mutualités). Les mutualités offrent plus de services mais demandent une contribution complémentaire de quelques euros par mois. C'est normal !

- 1 Certaines conditions doivent être remplies. Pour plus d'infos, voir le dépliant d'info « Assurance maladie pour personnes en séjour précaire » sur le site www.medimmigrant.be (rubrique Outils et Publications).

NL De Ziekte- en Invaliditeitsverzekering(ziekenfonds)

Sommige personen in een precaire verblijfssituatie kunnen er soms¹ recht op hebben:

- als werknemer als u sociale zekerheid betaalt (en als u werk is aangegeven)
- als student
- als persoon ten laste van een persoon die reeds ingeschreven is als gerechtigde
- als NBMV (niet-begeleide minderjarige vreemdeling)
- als persoon van rechtswege toegelaten of gemachtigd om 3 maanden in België te verblijven
- ...

Nagaan of u er geen recht op hebt is altijd nuttig, zelfs als u nog geen legale verblijfsvergunning van onbepaalde duur hebt !

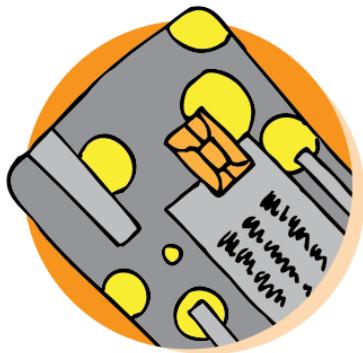
Als u er recht op hebt, moet u zich bij een ziekenfonds (=mutualiteit) van uw keuze inschrijven of bij de Hulpkas (= openbare dienst die ongeveer dezelfde functie als een ziekenfonds vervult). De ziekenfondsen bieden extra diensten maar vragen om een aanvullende bijdrage te betalen van enkele euro's per maand. Dat is normaal!

- 1 Bepaalde voorwaarden moeten vervuld zijn. Voor meer info, zie de folder "Ziekteverzekering voor in een precaire verblijfssituatie" op de website www.medimmigrant.be (rubriek Werkinstrumenten en Publicaties).

EL SEGURO DE ENFERMEDAD Y EL SEGURO DE INCAPACIDAD FÍSICA (SEGURO DE SALUD)

Algunas personas en situación de residencia precaria pueden tener ocasionalmente¹ derechos:

- como trabajador si es que contribuye a la seguridad social (y si su trabajo está declarado)
- como estudiante
- como persona que está a cargo de otra persona ya inscrita como autorizada
- como MENA/NBMV (extranjero menor de edad no acompañado)
- como persona en vía de legalización o autorizada a permanecer 3 meses en Bélgica
- ...

Siempre es de utilidad verificar si tiene algún derecho, ¡incluso si todavía no tiene un permiso de residencia legal de duración indefinida!

Si tuviese algún derecho, tendrá que inscribirse en un seguro de salud (=mutual) de su propia elección o en un CAAMI/HZIV (= servicio público que cumple aproximadamente la misma función de un seguro de salud). Los seguros de salud ofrecen servicios extras, pero solicitan una contribución complementaria de algunos euros por mes de algunos euros. ¡Lo cual es normal!

¹ Tienen que cumplirse determinados requisitos. Para más información, consulte el folleto: "Seguro de Salud para personas sin residencia legal o con residencia precaria" en nuestro website www.medimmigrant.be (en el apartado "Outils et Publications/ Werkinstrumenten en Publicaties")

FR *Adresses des mutualités à Bruxelles*

Ce sont les adresses des sièges nationaux.
(voir sur la page de droite)

Les mutualités ont des antennes (= petits bureaux avec des permanences pour recevoir les personnes) dans différentes communes. Il y en a sûrement une près de chez vous, demandez-leur leurs adresses.

Adresses de la CAAMI/HZIV

(voir sur la page de droite)

En pratique :

Pour pouvoir vérifier que vous êtes bien inscrit à une mutualité, vous pouvez présenter au médecin votre carte d'identité électronique ou, si vous n'en avez pas, votre carte ISI+ (ou votre carte SIS). Dans certains cas, des vignettes (petits papiers de couleur reprenant vos coordonnées) peuvent aussi être présentées².

- 2 Il existe un statut pour les personnes avec bas revenus. Demandez à votre mutuelle si vous pouvez bénéficier de ce statut.

NL *Adressen van de ziekenfondsen in Brussel*

Het zijn adressen van de hoofdzetels.

(zie rechts)

De ziekenfondsen hebben antennes (= kleine bureaus met permanenties om mensen te ontvangen) in verschillende gemeenten. Er is er zeker een in je buurt. Vraag hun adres.

Adres van de Hulpkas ZIV

(zie rechts)

In de praktijk:

Om te kunnen verifiëren of u goed bent ingeschreven bij een ziekenfonds kunt u aan uw arts uw identiteitskaart laten zien of indien u deze niet heeft, uw ISI+ kaart (of uw SIS kaart). Soms kunt u ook vignetten laten zien (kleine gekleurde papiertjes met uw gegevens erop)².

- 2 Er bestaat een statuut voor personen met een laag inkomen. Vraag aan uw ziekenfonds of u van dit statuut kan genieten.

Direcciones de seguros de salud en Bruselas

Éstas son las direcciones de las sedes principales. Los seguros de salud tienen antenas (pequeñas oficinas con permanencias para recibir a personas) en diferentes distritos. Encontrará, con seguridad, una en su barrio. Pregunte la dirección.

Alliance Nationale des Mutualités Chrétiennes/Landsbond der Christelijke Mutualiteiten

Chaussée de Haecht/Haachtsesteenweg 579/40 - 1030 Schaerbeek/Schaarbeek - Tel: 02 246 41 11 - Fax: 02 243 20 99
landsbond@cm.be (NL) - alliance@mc.be (FR)

Union Nationale des Mutualités Socialistes/Nationaal Verbond van Socialistiche Mutualiteiten

Rue Saint-Jean /St.Jansstraat 32-38
1000 Bruxelles/Brussel - Tel: 02 515 02 11 - Fax: 02 515 02 07
unms@mutsoc.be (FR) - info@socmut.be (NL)

Union Nationale des Mutualités Neutres/Landsbond van de Neutrale Ziekenfondsen

Chaussée de Charleroi/Charleroisteenweg 145
1060 St-Gilles/St-Gillis - Tel: 02 538 83 00 - Fax: 02 538 50 18
info@unmn.be (FR) - info@lnz.be (NL)

Union Nationale des Mutualités Libérales/Landsbond van Liberale Mutualiteiten

Rue de Livourne/Livornostraat 25 - 1050 Ixelles/Elsene
Tel: 02 542 86 00 - Fax: 02 542 86 99 - info@mut400.be (FR-NL)

Union Nationale des Mutualités Libres/Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen

Rue St-Hubert/St-Huibrechtsstraat 19
1150 [St-Pieters-] Woluwe (-St-Pierre) - Tel: 02 778 92 11
Fax: 02 778 94 00 - info@mloz.be (FR-NL)

Adresse de la CAAMI/HZIV

Caisse Auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité/ Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering - Rue du Trône/Troonstraat 30 A
1000 Bruxelles/Brussel - Tel: 02 229 35 00 - Fax: 02 229 35 58
info@caami-hziv.fgov.be (FR-NL)

En la práctica:

Para poder verificar si usted está correctamente inscrito en la seguridad social pude mostrarle a su médico su tarjeta de identidad o en caso de no tenerla, su ISI+ kaart (o su SIS kaart). También puede mostrar las viñetas (pequeñas tiritas de papel de color con los datos personales).²

² Existe un estatuto para personas con bajos ingresos. Pregunte a su seguro de salud si es que usted puede beneficiarse de este estatuto.

FR L'Aide Médicale Urgente (AMU) ?

Pas droit à une mutualité? Sans séjour légal en Belgique?

Si vous n'avez pas assez d'argent pour payer les soins, vous pouvez faire une demande d'aide au CPAS/OCMW de la commune où vous habitez³. On appelle cette aide l'Aide Médicale Urgente.

Conditions :

- Être sans séjour légal et indigent⁴
- Le médecin doit remplir une attestation 'Aide Médicale Urgente'

Le CPAS/OCMW examinera votre demande (= enquête sociale) et prendra une décision dans les 30 jours qui suivent votre demande.

Si vous avez déjà un dossier au CPAS/OCMW, le CPAS/OCMW peut prendre plus vite une décision. Si votre demande est acceptée par le CPAS, vos soins de santé (consultations, médicaments, examens...) pourront être pris en charge.

3 Vous trouverez les adresses et plans d'accès des différents CPAS/OCMW bruxellois en annexe à la fin du livret.

4 Ça veut dire ne pas avoir assez d'argent pour payer soi-même.

NL De Dringende Medische Hulpverlening (DMH) ?

Geen recht op een ziekteverzekering? Zonder wettig verblijf in België?

Als je geen geld genoeg hebt om de zorgen te betalen, kan je een aanvraag doen bij het OCMW/CPAS van de gemeente waar je woont³. We noemen deze hulp 'Dringende Medische Hulp'.

Voorwaarden:

- Zonder wettig verblijf zijn en behoeftig⁴
- De arts moet een attest 'Dringende Medische Hulp' invullen

Het OCMW/CPAS onderzoekt je aanvraag (sociaal onderzoek) en zal een beslissing nemen binnen de 30 dagen na je aanvraag.

Als je al een dossier bij het OCMW/CPAS hebt, kan het OCMW/CPAS sneller een beslissing nemen. Als je aanvraag door het OCMW goedgekeurd wordt, kunnen je gezondheidszorgen (consultaties, medicatie, onderzoeken...) ten laste genomen worden.

3 U vindt de adressen en een stratenplan van de verschillende Brusselse OCMW/ CPAS aan het eind van dit boekje.

4 Dit wil zeggen niet genoeg geld hebben om zelf te betalen.

AYUDA MÉDICA URGENTE (AMU/DMH)

¿No tiene derecho a ningún seguro de enfermedad? ¿Está en Bélgica sin residencia legal?

Si no tiene dinero suficiente para pagar la atención médica puede hacer una petición al CPAS/OCMW del distrito donde usted vive³. A esta ayuda la llamamos 'Ayuda Médica Urgente'.

Requisitos:

- No tener una residencia legal y estar en necesidad⁴
- El médico deberá llenar el formulario 'Aide Médicale Urgente'/Dringende Medische Hulp'

El CPAS/OCMW analizará su petición (investigación social) y tomará una decisión 30 días después de haber presentado su petición.

Si ya tiene un expediente en el CPAS/OCMW se podrá tomar una decisión con mayor rapidez. Si su solicitud es aprobada por el CPAS/OCMW, sus gastos médicos (consultas, medicinas, estudios) podrán ser tomados a cargo.

3 Encontrará al final de este folleto, las direcciones y un plano de calles de los diferentes CPAS/OCMW de Bruselas las.

4 Esto significa, no tener dinero suficiente para pagar.

FR Pour faire son enquête sociale, l'assistant(e) social(e) du CPAS/OCMW devra vous poser différentes questions, vous demander d'apporter certains documents, pourra passer chez vous pour vérifier que vous habitez bien là. C'est normal, n'ayez pas peur de répondre à ces questions et de dire la vérité, votre dossier sera traité de manière confidentielle.

→ Le CPAS/OCMW ne peut pas utiliser vos données pour d'autres raisons que pour se faire rembourser par l'Etat. Donc il ne faut pas avoir peur que la police soit prévenue.

N'ayez pas peur de contacter le CPAS/OCMW !

Vous êtes sans-abri ? Vous pouvez aussi bénéficié de l'Aide Médicale Urgente. Adressez-vous au CPAS de la commune où vous séjournez le plus souvent. Le CPAS pourra contrôler que vous habitez vraiment dans le parc, chez différents amis... mais ce n'est pas toujours le cas.

NL Om het sociaal onderzoek te kunnen uitvoeren, zal het OCMW/CPAS verschillende vragen stellen, u vragen om verschillende documenten te bezorgen en het OCMW/CPAS kan bij u langs komen om te bekijken of u werkelijk daar woont. Dat is normaal, wees niet bang om de vragen te beantwoorden en de waarheid te zeggen, de maatschappelijk werker zal je dossier vertrouwelijk behandelen.

→ Het OCMW/CPAS mag je gegevens niet gebruiken voor andere doeleinden dan om terugbetaald te worden door de staat. Dus je moet niet bang zijn dat de politie verwittigd wordt.

Wees niet bang om het OCMW/CPAS te contacteren !

Ben je dakloos ? Je kan ook genieten van de Dringende Medische Hulp. Ga naar het OCMW/CPAS van de gemeente waar je het vaakst verblijft. Het OCMW/CPAS kan controleren dat je werkelijk verblijft in het park, bij verschillende vrienden,... maar dat is niet altijd het geval.

Para poder realizar la investigación social, el CPAS/OCMW le hará varias preguntas. Le pedirá que entregue diferentes documentos y pasará por su domicilio para comprobar que usted vive allí efectivamente. Este procedimiento es normal. No tenga miedo de responder a las preguntas y diga la verdad. El trabajador social tratará su expediente de manera confidencial.

→ El CPAS/OCMW no puede utilizar sus datos para otros fines que no sean el pago del reintegro por el estado. Por lo tanto, no tenga miedo de que se le avise a la policía.

¡No tenga miedo de contactar al CPAS/OCMW!

¿No tiene un domicilio? Usted también puede beneficiarse de la Ayuda Médica Urgente. Vaya al CPAS/OCMW del distrito en el que usted permanece con mayor frecuencia. El CPAS/OCMW puede controlar si usted se aloje efectivamente en el parque, donde diferentes amigos,... pero éste no es siempre el caso.

FR Quelques statuts particuliers

Demandeurs d'asile?

Durant votre procédure d'asile, différents services peuvent intervenir pour vos soins médicaux (voir liste ci-dessous). Tout dépend de votre situation et de votre 'code 207'.

Qu'est-ce que le code 207? Ce code indique en principe le 'lieu obligatoire d'inscription' qui a été attribué au demandeur d'asile. Ce code permet de savoir qui est responsable pour les soins médicaux. Le service Dispatching de Fedasil peut vous informer si vous ne le connaissez pas (02/793.82.40).

- **Le centre d'accueil où vous séjournez**
Code 207 = adresse ou nom de ce centre
- **Le CPAS/OCMW responsable de la place d'accueil qui vous a été attribuée**
Code 207 = le CPAS/OCMW
- **Le CPAS/OCMW de votre lieu de séjour**
Pas de code 207 : soit vous n'en avez jamais reçu, soit il a été supprimé pour des raisons extraordinaires
- **La Cellule frais médicaux de Fedasil**
Code 207 = no-show (vous avez refusé ou quitté une place d'accueil) ou WSP (vous avez reçu une place d'urgence)
Vous trouverez les coordonnées de la Cellule frais médicaux sur la page de droite.

NL Enkele bijzondere statuten

Asielaanvrager?

Tijdens uw asielprocedure kunnen verschillende diensten tussenkomen ivm uw medische kosten (zie lijst hieronder). Alles hangt af van uw situatie en uw 'code 207'.

Wat is de code 207? Deze code geeft in principe de 'verplichte plaats van inschrijving' weer die aan de asielzoeker wordt toegekend. Via deze code kan geweten worden wie er verantwoordelijk is voor de medische zorgen. De dienst Dispatching van Fedasil kan u informeren als u het niet weet (02/793.82.40).

- **Het opvangcentrum waar u verblijft**
Code 207 = het adres of de naam van dit centrum
- **Het OCMW/CPAS dat verantwoordelijk is voor de opvangplaats waaraan u toegewezen werd**
Code 207 = het OCMW/CPAS
- **Het OCMW/CPAS van je verblijfplaats**
Geen code 207 : als er nooit een code 207 toegekend werd of als de code 207 geschrapt werd omwille van buitengewone omstandigheden
- **De Cel medische kosten van Fedasil**
Code 207 = no show (u heeft een opvangplaats geweigerd of verlaten) of WSP (u heeft een noodopvangplaats gekregen)
U vindt de gegevens van de Cel medisch kosten op de rechter pagina.

ALGUNOS ESTATUTOS ESPECIALES

¿Solicitante de asilo?

Mientras su de solicitud de asilo se encuentra en trámite, existen varios servicios que pueden ayudarle a cubrir sus gastos médicos (vea la lista de abajo). Todo depende de su situación personal y de su "código 207"

¿Qué es el código 207? Este código indica en principio el "lugar obligatorio de inscripción" el cual se le asignará al solicitante de asilo. Mediante este código se podrá saber quién es el responsable de suministrar ayuda médica. El servicio Dispatching de Fedasil le podrá dar información en caso de que usted lo desconozca. (02/793.82.40).

- **El centro de acogida en el que usted permanece.**

Código 207 = la dirección o el nombre de esta estructura

- **El OCMW/CPAS responsable del centro de acogida al que usted fue asignado**

Código 207 = OCMW/CPAS

- **El OCMW/CPAS del lugar de permanencia**

Sin Código 207: Si no le fue asignado ningún código 207 o si éste es anulado por razones de excepción.

- **Célula costos médicos de Fedasil**

Código 207 = no-show (si usted no ha solicitado ningún lugar de acogida o si usted ha abandonado el centro) o WSP (si usted ha recibido un lugar de acogida urgente).

Los datos de contacto de la Célula de costos médicos los encontrará aquí abajo.

Célula costos médicos de Fedasil

Tel: 02 213 43 25 (FR) – 02 213 43 00 (NL)

Fax: 02 213 44 12 - medic@fedasil.be

FR Citoyens de l'Union européenne ou titre de séjour dans un autre pays européen ?

Vous avez le droit de circuler en Europe (comme touriste par exemple) et de rester 3 mois dans un même pays. Après 3 mois dans un même pays, si vous n'avez pas régularisé votre séjour (par exemple grâce à un travail), votre séjour ne sera plus légal.

Tant que vous avez (encore) une assurance maladie valable dans votre pays d'origine, celle-ci pourra intervenir.

- Il faut normalement demander une carte européenne d'assurance maladie à votre assurance avant de quitter votre pays.
- Il vous faudra parfois avancer l'argent et vous faire rembourser par la suite par votre assurance maladie (dans votre pays).
- Pour des soins programmés avec hospitalisation, il faut demander une autorisation préalable à votre assurance.

Si vous avez des questions concernant votre assurance (belge ou européenne), vous pouvez vous adresser à une mutualité ou à la CAAMI (voir page 17).

Remarque : Si vous n'avez pas (ou plus) d'assurance et que vous n'avez pas les moyens de payer vous-même les soins, vous pouvez demander une aide au CPAS qui examinera votre situation (voir page 18).

NL Burger van de Europese Unie of verblijfsvergunning in een ander Europees land?

U hebt het recht om in Europa rond te reizen (bv. als toerist) en 3 maanden in eenzelfde land te blijven. Indien u, na 3 maanden in hetzelfde land te hebben verbleven, uw verblijf niet geregulariseerd hebt (bv. door werk), zal uw verblijf niet meer wettelijk zijn.

Zolang u (nog) een geldige ziekteverzekering hebt in uw land van oorsprong, zal deze tussenkomsten.

- Normaal gesproken moet u een Europese ziekteverzekeringskaart vragen aan uw ziekteverzekering alvorens uw land te verlaten.
- Soms zal u het geld moeten voorschieten en u nadien laten terugbetaLEN door uw ziekteverzekering (in uw land).
- Voor geplande zorgen met hospitalisatie, moet u vooraf toelating vragen aan uw verzekering.

Indien u vragen over uw (Belgische of Europese) verzekering hebt, kan u zich wenden tot een ziekenfonds of de Hulpkas ZIV (zie pag. 17).

Opmerking: wanneer u geen verzekering (meer) heeft en dat u de middelen zelf niet heeft om de zorgen te betalen, kan u aan het OCMW hulp vragen. Het OCMW zal uw situatie onderzoeken (zie pag. 18).

¿Ciudadano de la Unión Europea o en posesión de un permiso de residencia de otro país europeo?

Usted tiene el derecho de recorrer todo Europa (por ejemplo, como turista) y de permanecer 3 meses en el mismo país. Si después de haber permanecido en el mismo país durante 3 meses usted no ha regularizado su situación (por ejemplo, por trabajo), su residencia ya no será legal.

Mientras tenga un seguro de enfermedad válido en su país de origen, éste tendrá que intervenir.

- Antes de salir de su país, tiene que pedir a su seguro de salud una tarjeta de seguro europeo de enfermedad.
- Algunas veces tendrá que pagar por adelantado y luego hacer que su seguro de salud (en su país) le pague el reintegro.
- Para atenciones planificadas con hospitalización tiene que pedir a su seguro una autorización con anticipación.

Si tiene preguntas sobre su seguro (belga o europeo), podrá dirigirse a un seguro de salud o al CAAMI/Hulpkas ZIV (ver página 17).

Observación: Si usted no tiene (o dejó de tener) un seguro y tampoco tiene los medios para cubrir sus gastos, podrá pedir ayuda al CPAS/OCMW, el cual examinará su situación (ver página 19).

FR Quelques situations particulières

Grossesse, accouchement et soins postnataux

Le suivi d'une grossesse, de l'accouchement et des soins qui suivront peuvent être pris en charge par le CPAS/OCMW si vous êtes indigente (sans ressources financières) (*voir Aide Médicale Urgente en page 18*)⁵.

Pour plus d'info concernant le suivi d'une grossesse, adressez-vous aux organisations suivantes :

- **ONE (www.one.be)** - Pour connaître l'adresse et les horaires des consultations près de chez vous à Bruxelles
→ Tel. : 02 511 47 51
- **Kind & Gezin (www.kindengezin.be)** - Pour connaître l'adresse et les horaires des consultations près de chez vous
→ Tel. : 078 15 01 00 (aussi pour Bruxelles)

5 Attention : un accouchement dans un hôpital peut coûter 1000€ par jour !

NL Enkele bijzondere situaties

Zwangerschap, bevalling en postnatale zorgen

De opvolging van een zwangerschap, een bevalling en de zorgen die erop volgen kunnen door het OCMW/CPAS ten laste genomen worden indien u hulpbehoefend bent (zonder financiële middelen) (*zie Dringende Medische Hulp op pagina 18*).⁵

Voor meer info betreffende de opvolging van een zwangerschap, is het best u te richten tot volgende organisaties:

- **Kind en Gezin (www.kindengezin.be)** - Om het adres en de uren van consultatie in uw buurt te kennen -> Tel.: 078 15 01 00 (ook voor Brussel)
- **ONE (www.one.be)** - Om het adres en de uren van de consultaties in uw buurt in Brussel te kennen
→ Tel.: 02 511 47 51

5 Opgelet: een bevalling in een ziekenhuis kan 1000€ per dag kosten!

ALGUNAS SITUACIONES ESPECIALES

Embarazo, parto y cuidados post-natales

El CPAS/OCMW puede nacerse cargo del seguimiento de un embarazo, un parto y los cuidados posteriores en caso de que usted necesite ayuda (sin medios financieros) (ver Ayuda Médica Urgente en la 19)⁵.

Para más información relacionada al seguimiento de un embarazo, es mejor que se dirija a las siguientes organizaciones:

- **Kind en Gezin (www.kindengezin.be)**
Dirección y horas de consulta en su barrio
→ tel: 078 15 01 00 (también para Bruselas)
- **ONE (www.one.be)**
Dirección y horas de consulta en su barrio en Bruselas
→ tel: 02 511 47 51

⁵ Atención: un parto en un hospital cuesta generalmente más de 1000€ al día!

FR Que faire en cas d'accident de travail ?

→ Avertissez votre employeur (même si vous travaillez en noir et que vous n'avez pas de séjour légal) car il a normalement une assurance pour tous les membres du personnel ! Si l'employeur n'a pas d'assurance et si l'accident de travail est reconnu, le Fonds pour les Accidents du Travail pourrait intervenir pour vos frais médicaux et éventuellement pour une indemnisation d'incapacité de travail.

Mais mieux vaut prévenir que guérir. En tant qu'employé vous pouvez réclamer avant d'accepter un travail :

- un contrat de travail
- des vêtements de protection
- un horaire de travail sérieux et suffisamment de pauses
- ...

Les travailleurs peuvent aussi toujours s'inscrire à un syndicat (= association de travailleurs), même s'ils n'ont pas de permis de séjour.

(Vous trouverez des contacts utiles sur la page de droite)

NL Wat te doen in geval van arbeidsongeval ?

→ Waarschuw uw werkgever (zelf als u in het zwart werkt en geen wettig verblijf hebt) want normaal gesproken heeft de werkgever een verzekering voor alle personeelsleden ! Als de werkgever geen verzekering heeft en het arbeidsongeval erkend is, kan het Fonds voor Arbeidsongevallen tussenkomsten voor uw medische kosten en u eventueel een vergoeding voor arbeidsongeschiktheid toekennen.

Maar beter voorkomen dan genezen. Als werknemer kan u vóór u uw contract tekent, het volgende vragen:

- een arbeidscontract
- veiligheidskleding
- een redelijk uurrooster met voldoende pauzes
- ...

Werknemers kunnen zich ook altijd bij een vakbond inschrijven (=vereniging van werknemers), zelfs als ze geen verbijfsvergunning hebben.

(Voor nuttige adressen zie rechts)

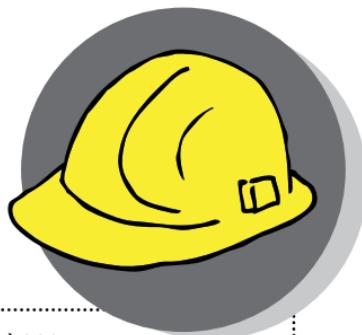
¿Qué hacer en caso de accidente de trabajo?

→ Avise a su empleador (incluso si usted trabaja en negro y no tiene residencia regular) porque en principio, ¡el empleador tiene un seguro para todos los miembros del personal! Si es que el empleador no tiene ningún seguro y el accidente de trabajo es reconocido, el Fondo para Accidentes de Trabajo puede intervenir para sus costos médicos y eventualmente asignarle una compensación por incapacidad laboral.

Pero es mejor prevenir que tener que curar. Como contratado, antes de aceptar un empleo usted puede pedir lo siguiente:

- un contrato de trabajo
- un horario de trabajo razonable con pausas suficientes
- ...

Los trabajadores siempre pueden también inscribirse en un sindicato (=asociación de trabajadores), incluso si es que no tuvieran un permiso de permanencia.

- **(asbl) OR.CA (vzw):** [rue] Gaucheret (straat) 164 – 1030 Schaerbeek/Schaarbeek -
Tel.: 02 274 14 31
www.werknemerszonderpapieren.be (NL),
www.travailleurssanspapiers.be (FR)
- Algunos datos de sindicatos:
Syndicat socialiste (FGTB)/Socialistische vakbond (ABVV)
Rue de Suède/Zwedenstraat 45, 1060 St-Gilles/St Gillis
www.abvv.be (NL) - www.fgtb.be (FR)
Tel. : 02 552 03 30
- **Syndicats chrétiens (CSC)/Christelijke vakbond (ACV)**
Permanent availability Monday from 9 AM to 12 noon on the 5th floor
[rue] Pletinckx (straat) 19, 1000 Bruxelles/Brussel - Tel. : 02 557 85 36
www.acv-online.be (NL) - www.csc-en-ligne.be (FR)
- **Fonds pour les Accidents du Travail/Fonds voor Arbeidsongevallen**
Rue du trône/Troonstraat 100, 1050 Ixelles/Elsene
Tel. : 02 506 84 11 - www.fao.fgov.be

FR Vous avez des problèmes psychiques ?

Durant une période difficile, on a parfois des douleurs que l'on ne peut gérer seul (maux de tête, insomnies, fuites dans l'alcool...). Il existe différents types d'aide, tout dépend de vos besoins :

Le travailleur social ? Il peut vous aider à résoudre vos problèmes pratiques et vous soutenir dans la réalisation de vos projets.

Le médecin généraliste ? Il peut examiner si les douleurs 'psychiques' ne sont pas aussi 'physiques'.

Le psychologue ? Il peut vous aider à approfondir vos sentiments, pensées... et vous aider en cas de douleurs psychiques importantes.

Le psychiatre ? = médecin spécialiste (peut prescrire des médicaments). C'est souvent un psychologue ou un médecin généraliste qui vous conseillera de consulter un psychiatre s'il estime que c'est nécessaire.

NL Hebt u psychische klachten ?

Tijdens een moeilijke periode, heeft men soms pijn die men niet zelf kan genezen (hoofdpijn, slapeloosheid, vlucht in alcohol...). Er bestaan verschillende soorten hulp, alles hangt af van uw noden:

De sociaal werker ? Hij kan u helpen uw praktische problemen op te lossen en u steunen in het realiseren van uw projecten.

De huisarts ? Hij kan onderzoeken of uw 'psychische' problemen ook geen 'fysische' problemen zijn.

De psycholoog ? Hij kan u helpen om uw gevoelens, gedachten , ...beter te begrijpen en u helpen in geval van ernstige psychische problemen.

De psychiater ? = geneesheer specialist (kan geneesmiddelen voorschrijven). Het is vaak een psycholoog of een huisarts die u zal adviseren een psychiater te raadplegen als hij oordeelt dat dat nodig is.

¿Tiene quejas psíquicas?

Durante un período difícil, se tienen a veces dolores que no sanan por sí mismos (dolor de cabeza, insomnio, evasión con alcohol...) Existen diferentes tipos de ayuda, todo depende de sus necesidades:

¿El trabajador social? Puede ayudarle a resolver problemas prácticos o apoyarle en la realización de sus proyectos.

¿El médico general? También puede analizar si sus problemas 'psíquicos' no son problemas 'físicos'.

¿El psicólogo? Puede ayudarle a comprender mejor sus sentimientos, pensamientos,... y ayudarle en caso de problemas psíquicos graves.

¿El psiquiatra? = médico especialista (puede recetar medicinas). Generalmente es un psicólogo o un médico general quien le aconsejará consultar a un psiquiatra en caso de considerarlo necesario.

FR **Retour ou séjour pour raisons médicales**

Vous voulez retourner dans votre pays d'origine et vous avez besoin d'une aide médicale ?

Vous pouvez demander un soutien médical. Ça peut par exemple être une assistance dans l'avion, à l'aéroport ou sur place. Prenez contact avec Caritas International ou avec l'OIM, l'Organisation Internationale pour les Migrations.

(court) Séjour pour raisons médicales

Si vous souffrez d'une maladie qui vous empêche de retourner vers votre pays d'origine, vous pouvez demander sur base d'une attestation médicale un sursis à votre départ.

Si votre maladie risque de durer plus de 6 mois et que vous pensez que c'est un risque pour votre vie de retourner dans votre pays, prenez contact avec une organisation juridique et examinez avec le juriste si c'est opportun d'introduire une demande d'autorisation de séjour basée sur l'article 9ter.

Il existe différents services juridiques à Bruxelles. Vous pouvez par exemple contacter le RIC Foyer ou l'asbl ADDE.

(vous trouverez leurs coordonnées sur la page de droite)

NL **Terugkeer of verblijf voor medische redenen**

Wil u naar uw land van oorsprong terugkeren en hebt u medische hulp nodig?

U kan medische steun vragen. Dat kan bijvoorbeeld assistentie in het vliegtuig zijn, op de luchthaven of ter plaatse. Neem contact op met Caritas International of met IOM, International Organization for Migration.

(kort) Verblijf voor medische redenen

Indien u lijdt aan een ziekte die u verhindert naar uw land van oorsprong terug te keren, kan u op basis van een medisch attest een uitstel van uw vertrek aanvragen.

Indien uw ziekte meer dan 6 maanden zal duren en als u denkt dat het een risico is voor uw leven om naar uw land van oorsprong terug te keren, neem dan contact met een juridische organisatie en kijk samen met de jurist of het opportuun is een aanvraag tot verblijf op basis van artikel 9ter in te dienen.

Er bestaan verschillende juridische diensten in Brussel. U kan bijvoorbeeld RIC Foyer of ADDE asbl contacteren.

(voor adressen zie rechts)

REGRESO O PERMANENCIA POR RAZONES MÉDICAS

¿Quiere regresar a su país de origen o necesita ayuda médica?

Usted puede pedir apoyo médico. Puede tratarse por ejemplo de: asistencia en el avión, en el aeropuerto o en el lugar de destino. Tome contacto con Caritas International o con IOM, International Organization for Migration.

Caritas:

Rue de la charité/
Liefdadigheidstraat 43
1210 St-Josse/St-Joost
reintegration@caritasint.be

Tel: 02 229 35 86

IOM:

adasilva@iom.int
Tel 02 287 74 17

(resumido) Permanencia por razones médicas

En caso de que padezca de una enfermedad que le impida regresar a su país de origen, puede solicitar un aplazamiento de su partida en base a un certificado médico.

En caso de que la enfermedad dure más de 6 meses y piensa que regresar a su país de origen constituye un riesgo para su vida, tome entonces contacto con una institución jurídica y vea junto con el jurista si es que es oportuno presentar una solicitud de permanencia en base al artículo 9º. En Bruselas hay diferentes servicios jurídicos. Algunos ejemplos de servicios jurídicos que usted puede contactar:

RIC Foyer:

Tel: 02 414 04 53 (todos los días de 9 a 12h y de 14 a 17h)
www.foyer.be

ADDE asbl:

Tel: 02 227 42 41 (los lunes de 9 a 12h y los miércoles de 14 a 17h)
www.adde.be

في الملحق خريطة الطريق إلى مكاتب CPAS/OCMW's المختلفة

ANEXO: Mapa del CPAS/OCMW diferentes

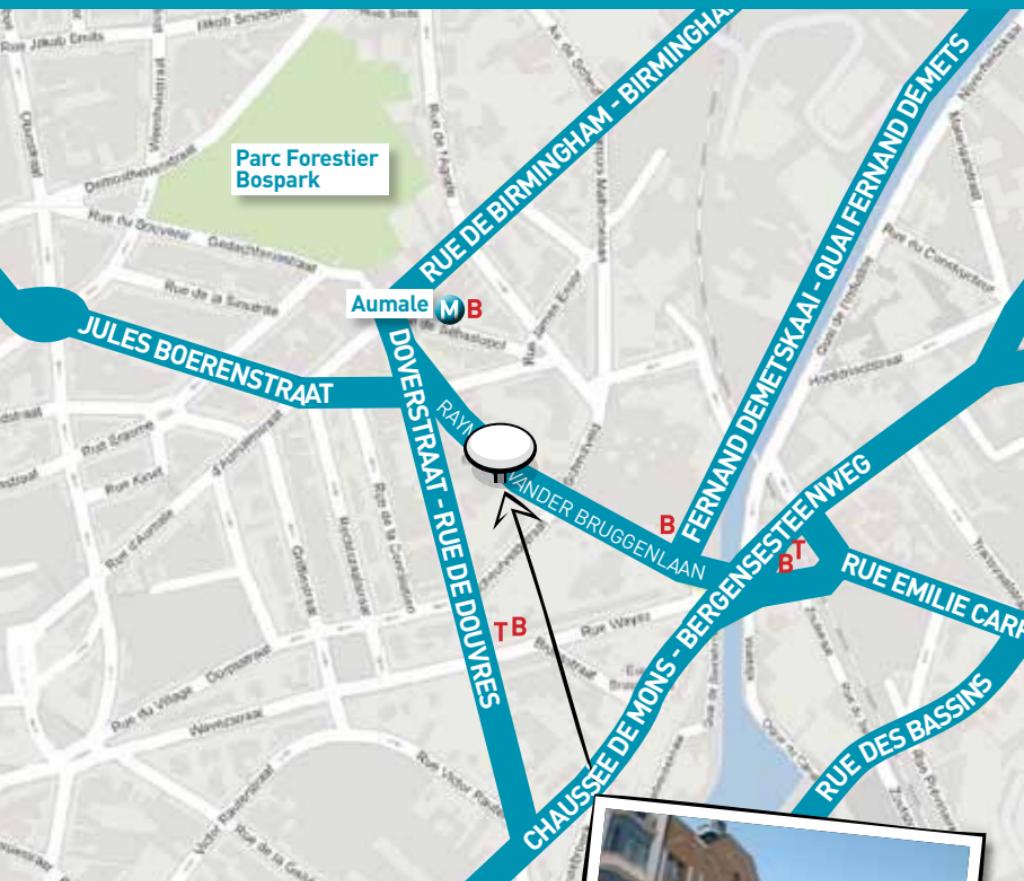
Appendix : Directions to various CPAS/OCMW's

Приложение: Координаты различных
CPAS/OCMW

CPAS ANDERLECHT - OCMW ANDERLECHT	36
CPAS BRUXELLES - OCMW BRUSSEL	37
CPAS IXELLES - OCMW ELSENE	38
CPAS ETTERBEEK - OCMW ETTERBEEK	39
CPAS EVERE - OCMW EVERE	40
CPAS GANSHOREN - OCMW GANSHOREN	41
CPAS JETTE - OCMW JETTE	42
CPAS KOEKELBERG -OCMW KOEKELBERG	43
CPAS AUDERGHEM - OCMW OUDERGEM	44

CPAS SCHAERBEEK - OCMW SCHAARBEEK	45
CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE	
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM	46
CPAS SAINT-GILLES - OCMW SINT-GILLIS	47
CPAS MOLENBEEK-SAINT-JEAN	
OCMW SINT-JANS-MOLENBEEK	48
CPAS SAINT-JOSSE-TEN-NODE	
OCMW SINT-JOOST-TEN-NODE	49
CPAS WOLUWE -SAINT-LAMBERT	
OCMW SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	50
CPAS WOLUWE-SAINT-PIERRE	
OCMW SINT-PIETERS-WOLUWE	51
CPAS UCCLE - OCMW UKKEL	52
CPAS FOREST - OCMW VORST	53
CPAS WATERMAEL BOITSFORT	
OCMW WATERMAAL BOSVOORDE	54

CPAS ANDERLECHT OCMW ANDERLECHT

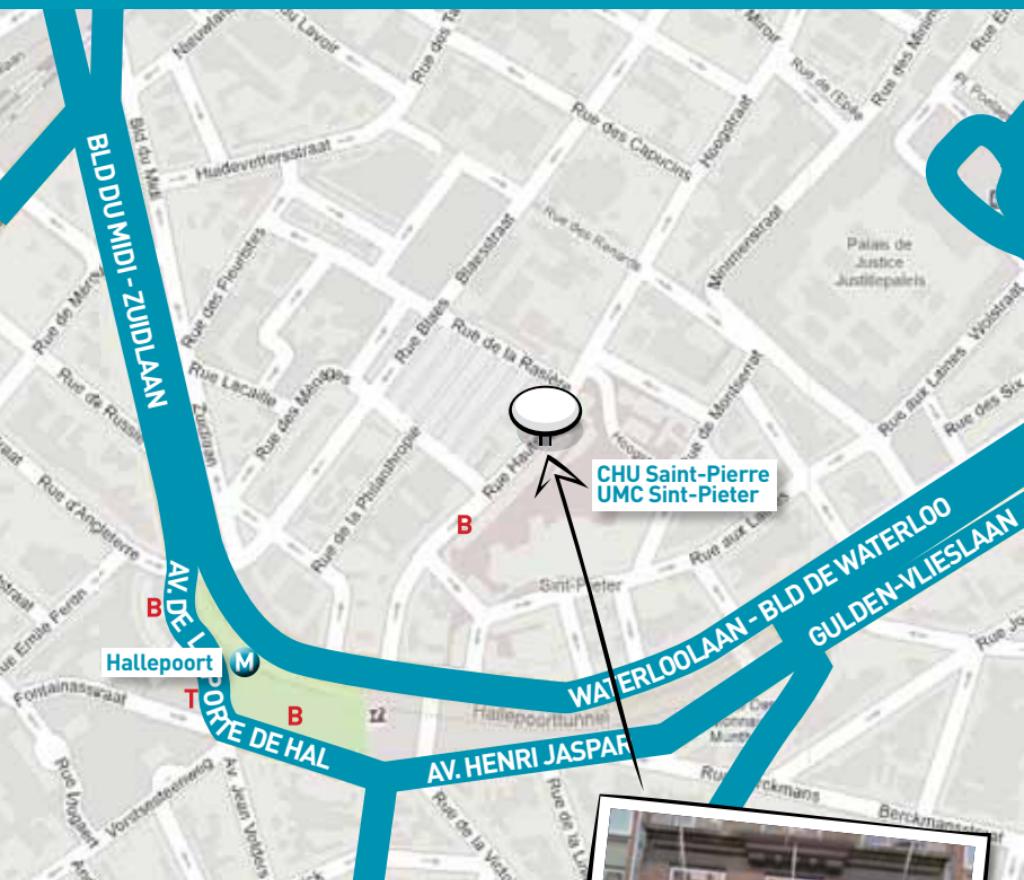

CPAS Anderlecht - OCMW Anderlecht
Avenue Raymond Vander Bruggen 62-64
1070 Bruxelles
Raymond Vander Bruggenlaan 62-64
1070 Brussel
Tel.: 02 529 41 20
Fax: 02 529 41 22

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer
Aumale: M, Bus
Cureghem/Kuregem: Tram, Bus
Douvres/Dover: Tram, Bus

CPAS BRUXELLES OCMW BRUSSEL

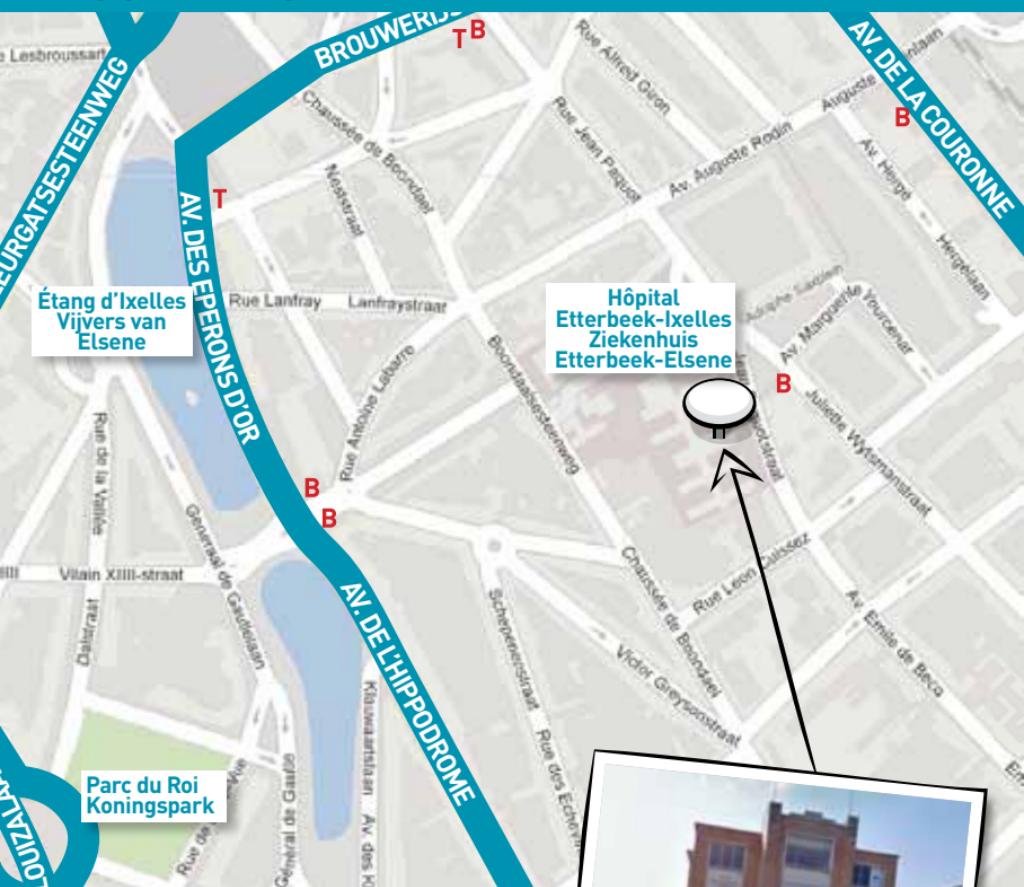

CPAS Bruxelles - OCMW Brussel
Rue Haute 298 A - 1000 Bruxelles
Hoogstraat 298 A - 1000 Brussel
Tel.: 02 543 63 39 ou/of 02 543 63 01
Fax: 02 543 63 23

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer

Porte de hal/Hallepoort: M, Tram, Bus
Hôpital Saint Pierre/Sint-pieters-ziekenhuis: Bus

CPAS IXELLES OCMW ELSENE

CPAS Ixelles - OCMW Elsene

Rue Jean Paquot 63B - 1050 Bruxelles
Jean Paquotstraat 63B - 1050 Brussel
Tel.: 02 641 54 59
Fax: 02 641 55 55 ou/of 02 641 54 74

Arrêts transports en commun

Halte openbaar vervoer

Hôpital Etterbeek-Ixelles/ziekenhuis Etterbeek-Elsene: Bus

Etang d'Ixelles/Vijvers van Elsene: Bus

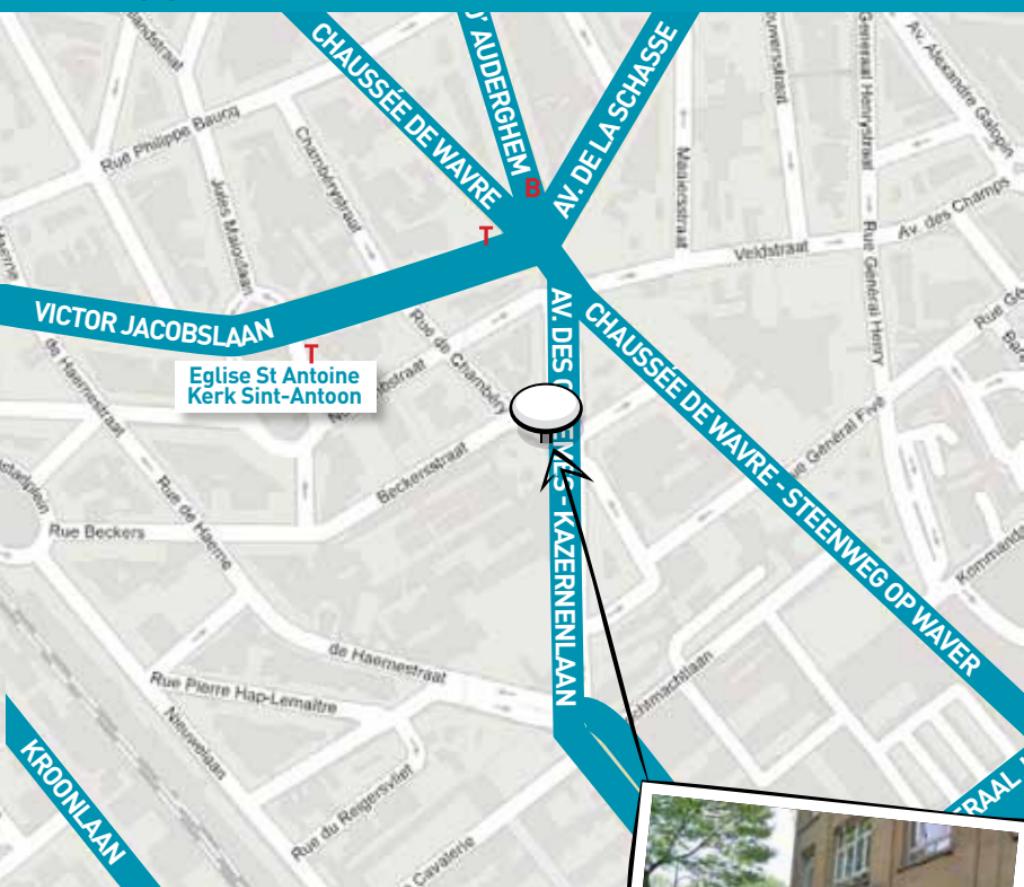
Levure/Gist: Tram, Bus

Rodin: Bus

Flagey: Tram

Éditeur responsable/Verantwoordelijke uitgever: Medimmigrant, www.medimmigrant.be - oktober 2015

CPAS ETTERBEEK OCMW ETTERBEEK

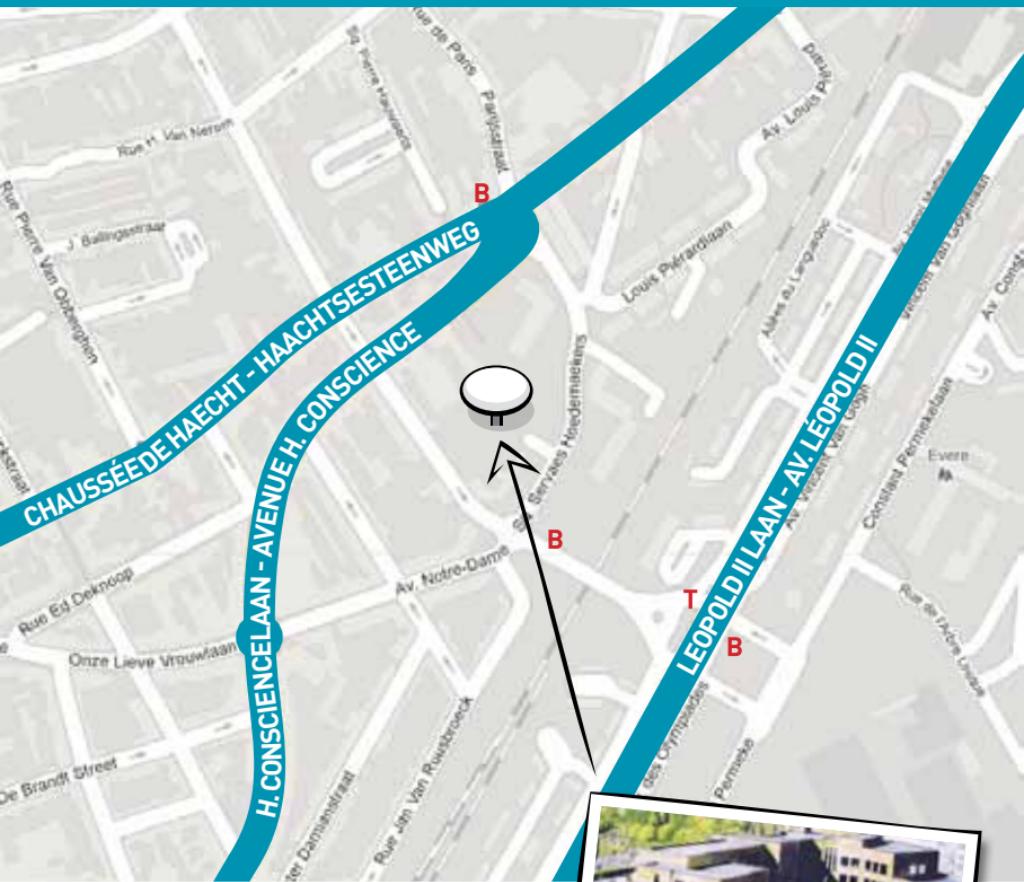
CPAS Etterbeek - OCMW Etterbeek
Square Docteur Jean Joly 2 - 1040 Bruxelles
Dokter Jean Joly Plein 2 - 1040 Brussel
Tel.: 02 627 22 57
Fax: 02 627 21 29

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer

La chasse/De jacht: Tram, **Bus**
Eglise St Antoine/Kerk Sint-Antoon: Tram

**CPAS EVERE
OCMW EVERE**

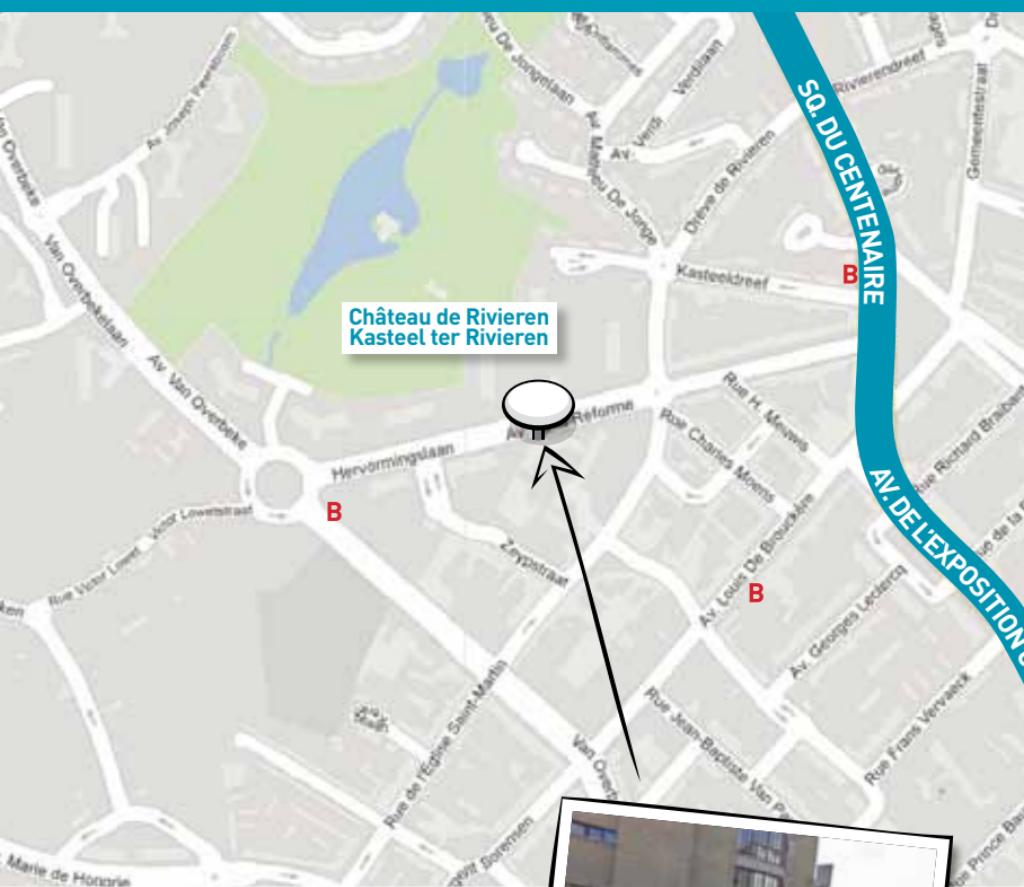

CPAS EVERE - OCMW EVERE
Square Servaas Hoedemaekers 11
1140 Bruxelles
Servaas Hoedemakers Plein 11
1140 Brussel
Tel.: 02 247 65 65
Fax: 02 247 65 42

Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer
Lekaerts: Tram, Bus
Hoedemaekers: Bus
Oud Kapelleke: Bus

CPAS GANSHOREN OCMW GANSHOREN

CPAS Ganshoren - OCMW Ganshoren

Avenue de la Réforme 63
1083 Bruxelles
Hervormingslaan 63 - 1083 Brussel
Tel.: 02 422 57 57
Fax: 02 420 56 22

Arrêts transports en commun Halte openbaar vervoer

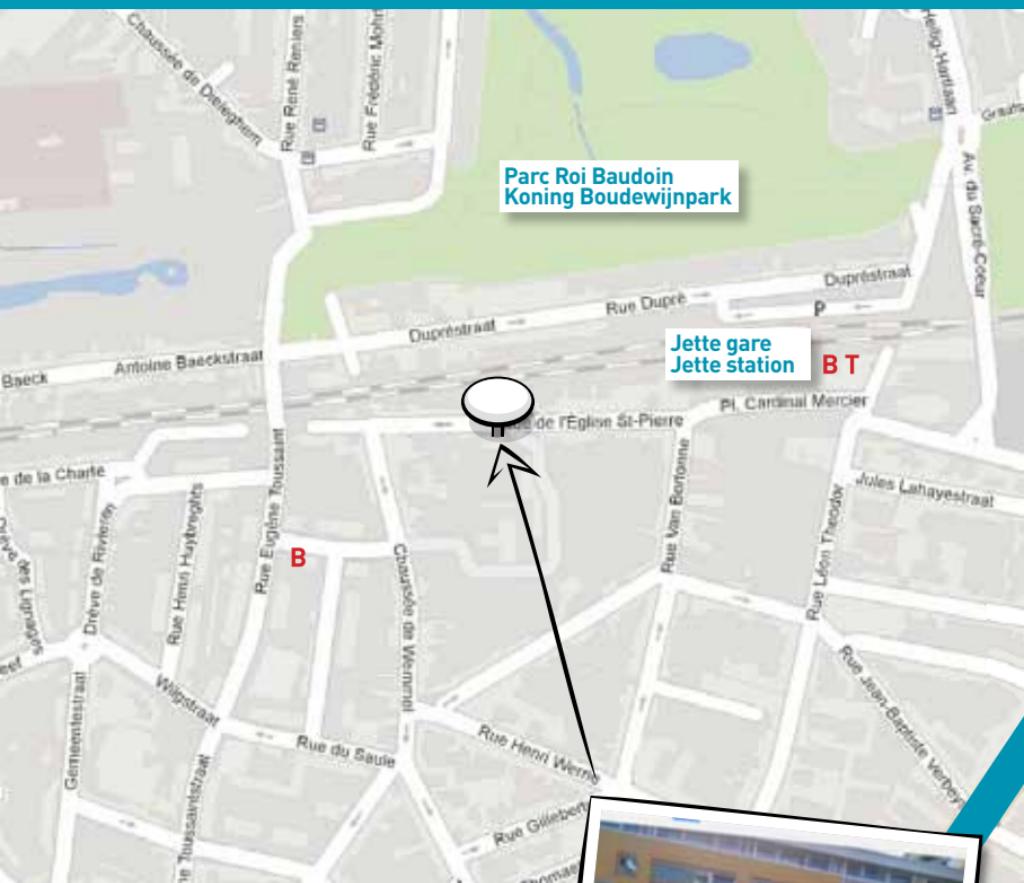
Lowet: Bus

Square du centenaire/Eeuwfeestsquare: Bus

Van Page: Bus

CPAS JETTE OCMW JETTE

CPAS Jette - OCMW Jette

Rue de l'Eglise Saint-Pierre 47/49
1090 Bruxelles
Sint-Pieterskerkstraat 47/49 - 1090 Brussel
Tel.: 02 422 46 11
Fax: 02 425 79 16

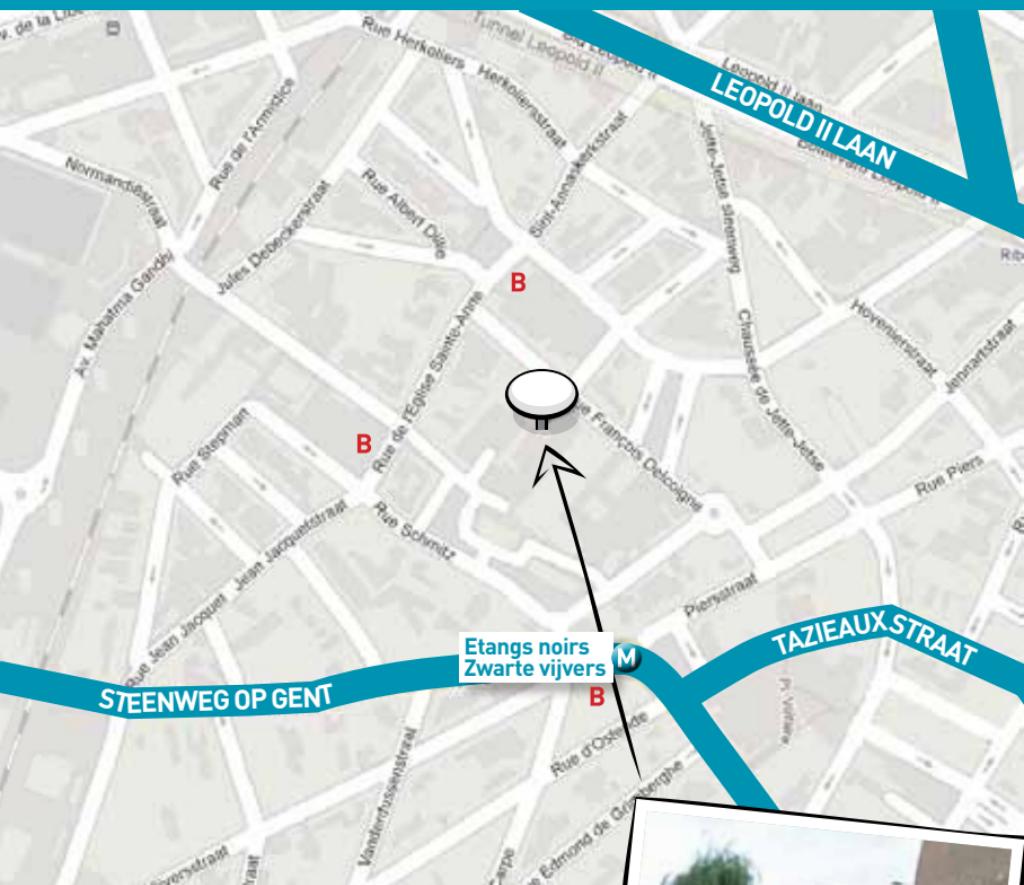
**Arrêts transports en commun
Halte openbaar vervoer**

**Jette gare/Jette station: train/trein, Bus, Tram
Le Roux : Bus**

Éditeur responsable/Verantwoordelijke uitgever: Medimmigrant, www.medimmigrant.be - oktober 2015

CPAS KOEKELBERG
OCMW KOEKELBERG

CPAS Koekelberg - OCMW Koekelberg

Rue François Delcoigne 39 - 1081 Bruxelles
François Delcoignestraat 39 - 1081 Brussel
Tel.: 02 412 16 11
Fax: 02 412 16 85

Arrêts transports en commun Halte openbaar vervoer

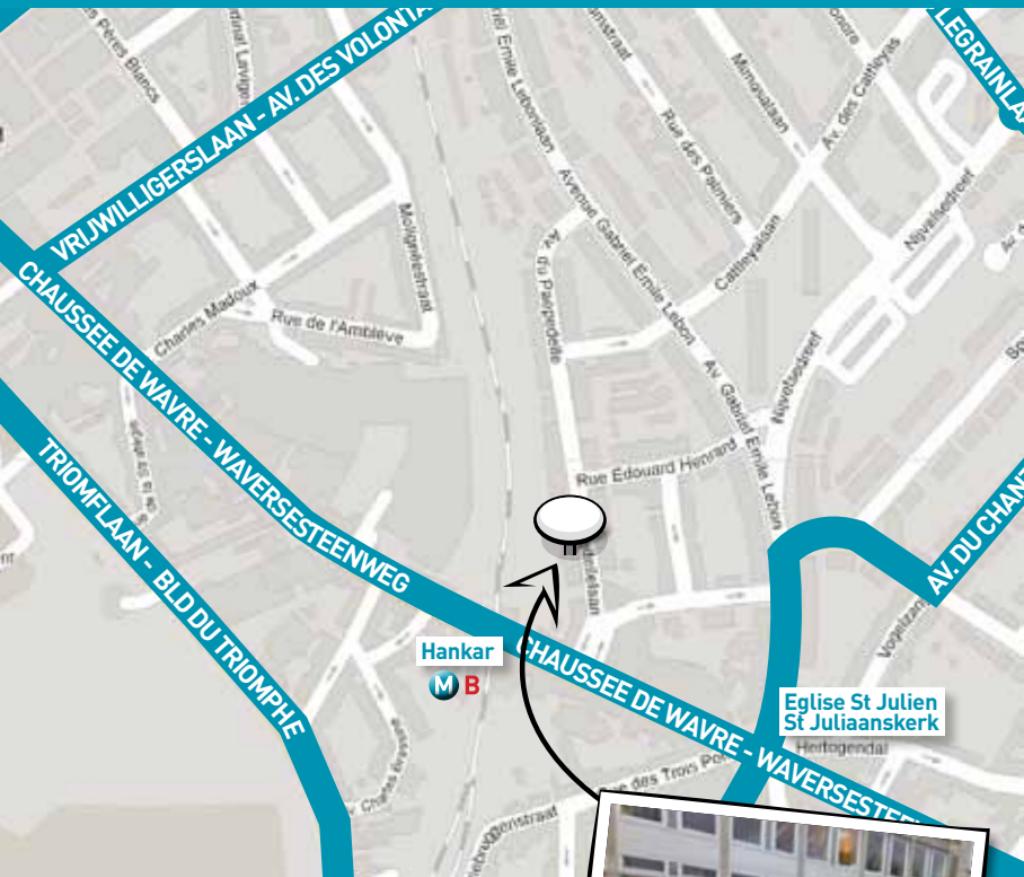
Etangs noirs/Zwarte vijvers: M, Bus

Vanhuffel: Bus

Autrique: Bus

CPAS AUDERGHEM
OCMW OUDERGEM

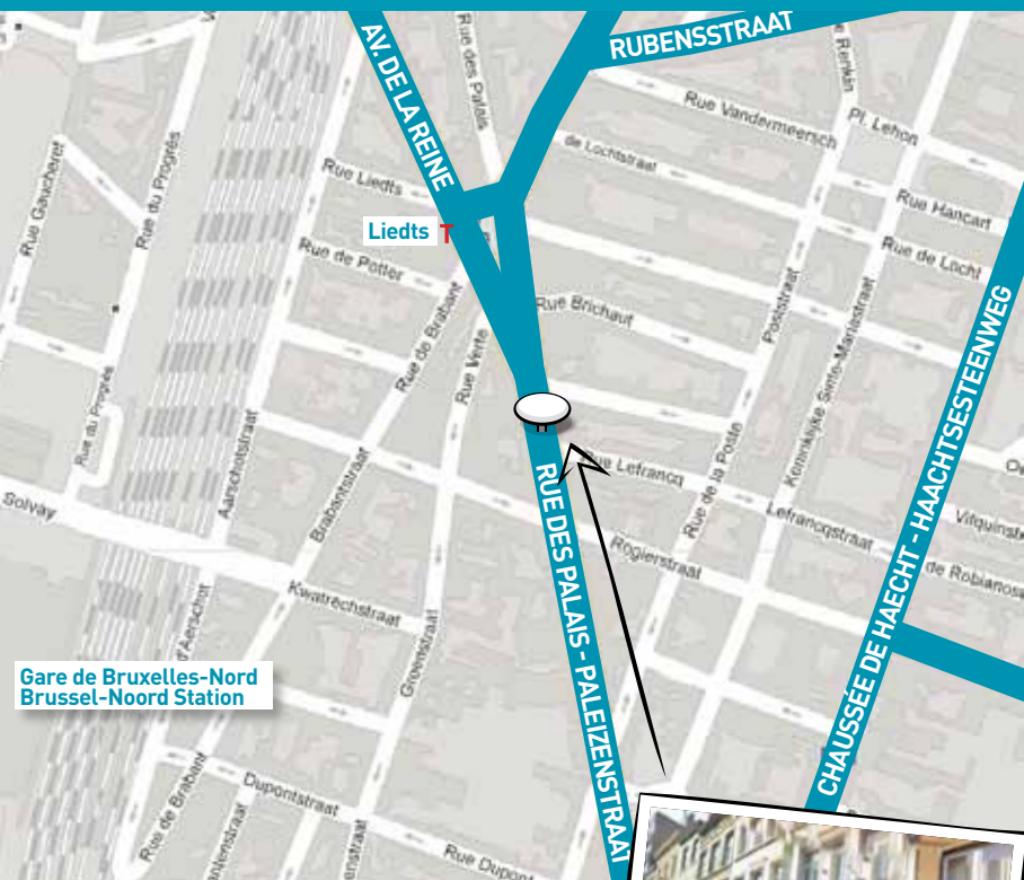
CPAS Auderghem - OCMW Oudergem
Avenue du Paepedelle 87 - 1160 Bruxelles
Paepedellelaan 87 - 1160 Brussel
Tel.: 02 679 94 10
Fax: 02 679 94 61

Arrêts transports en commun Haltes openbaar vervoer

Hankar: M., Bus

CPAS SCHAERBEEK OCMW SCHAARBEEK

Gare de Bruxelles-Nord
Brussel-Noord Station

CPAS Schaerbeek - OCMW Schaarbeek

Rue des palais 100 - 1030 Bruxelles

Paleizenstraat 100 - 1030 Brussel

Tel.: 02 240 30 80

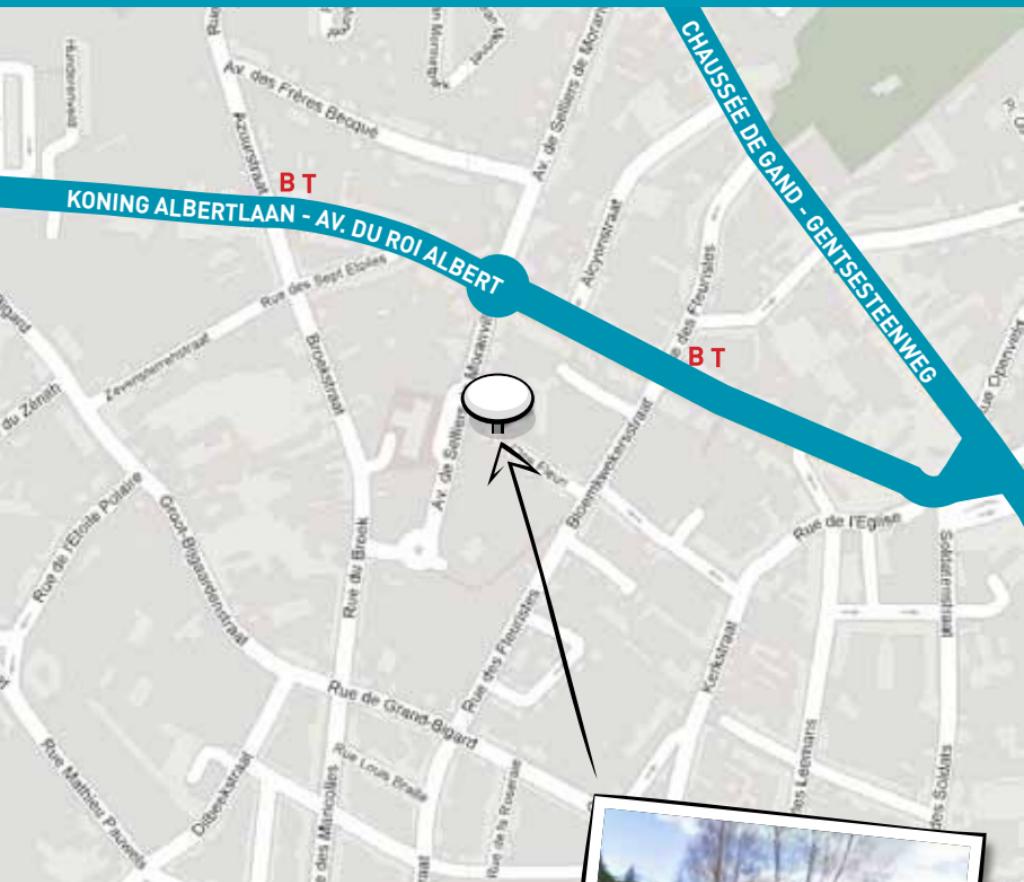
Fax: 02 247 32 87

Arrêts transports en commun

Haltes openbaar vervoer

Liedts: Tram

CPAS BERCHEM-SAINTE-AGATHE OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM

**CPAS Berchem-Sainte-Agathe
OCMW Sint-Agatha-Berchem**
Avenue des Selliers de Moranville 120
1082 Bruxelles
De Selliers de Moranvillelaan 120
1082 Brussel
Tel.: 02 482 13 55

**Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer**
Vereman: Tram, Bus
Azur/Azur: Tram, Bus

CPAS SAINT-GILLES OCMW SINT-GILLIS

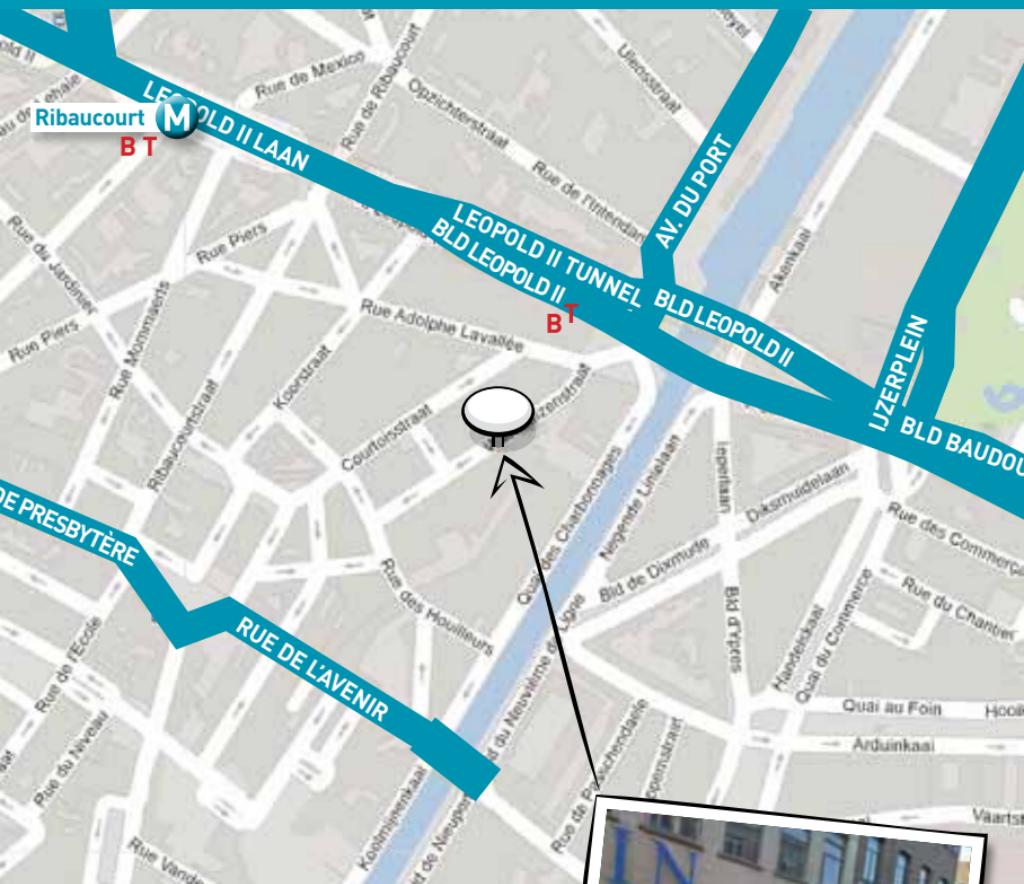
CPAS Saint-Gilles - OCMW Sint-Gillis
Rue Fernand Bernier 40 - 1060 Bruxelles
Fernand Bernierstraat 40 - 1060 Brussel
Tel.: 02 600 54 68
Fax: 02 600 54 19

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

Bethléem/Bethlehem: Tram
Avenue du Roi/Koningslaan: Tram

CPAS MOLENBEEK-SAINT-JEAN OCMW SINT-JANS-MOLENBEEK

**CPAS Molenbeek-Saint-Jean
OCMW Sint-Jans-Molenbeek**

Rue des ateliers 19 - 1080 Molenbeek
Werkhuizenstraat 19 - 1080 Molenbeek
Tel.: 02 412 47 70
Fax: 02 563 45 30

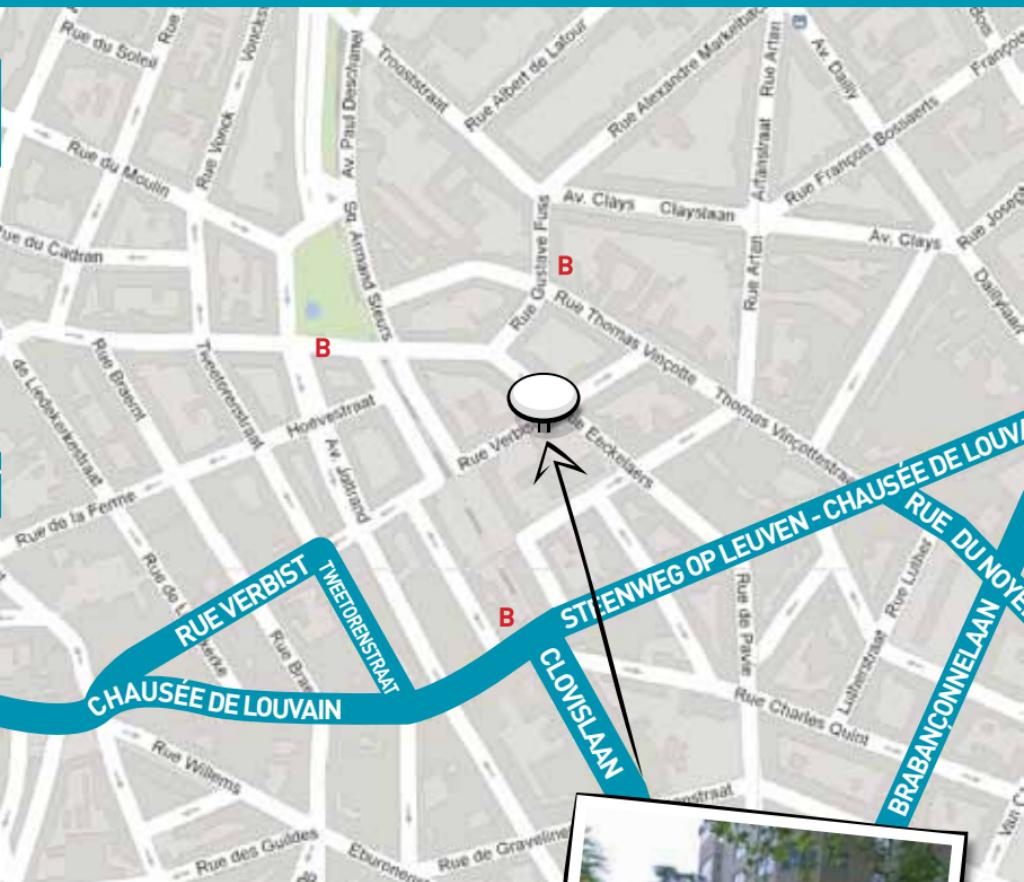
Arrêts transports en commun Haltes openbaar vervoer

Ribaucourt: M, Tram, Bus
Sainctelette: Tram, Bus

Molenbeek-Saint-Jean
Sint-Jans-Molenbeek

CPAS SAINT-JOSSE-TEN-NODE OCMW SINT-JOOST-TEN-NODE

CPAS Saint-Josse-Ten-Node OCMW Sint-Joost-Ten-Node

Rue Verbiest 88 - 1210 Bruxelles
Verbieststraat 88 - 1210 Brussel
Tel.: 02 220 29 14/15
Fax: 02 220 29 99

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

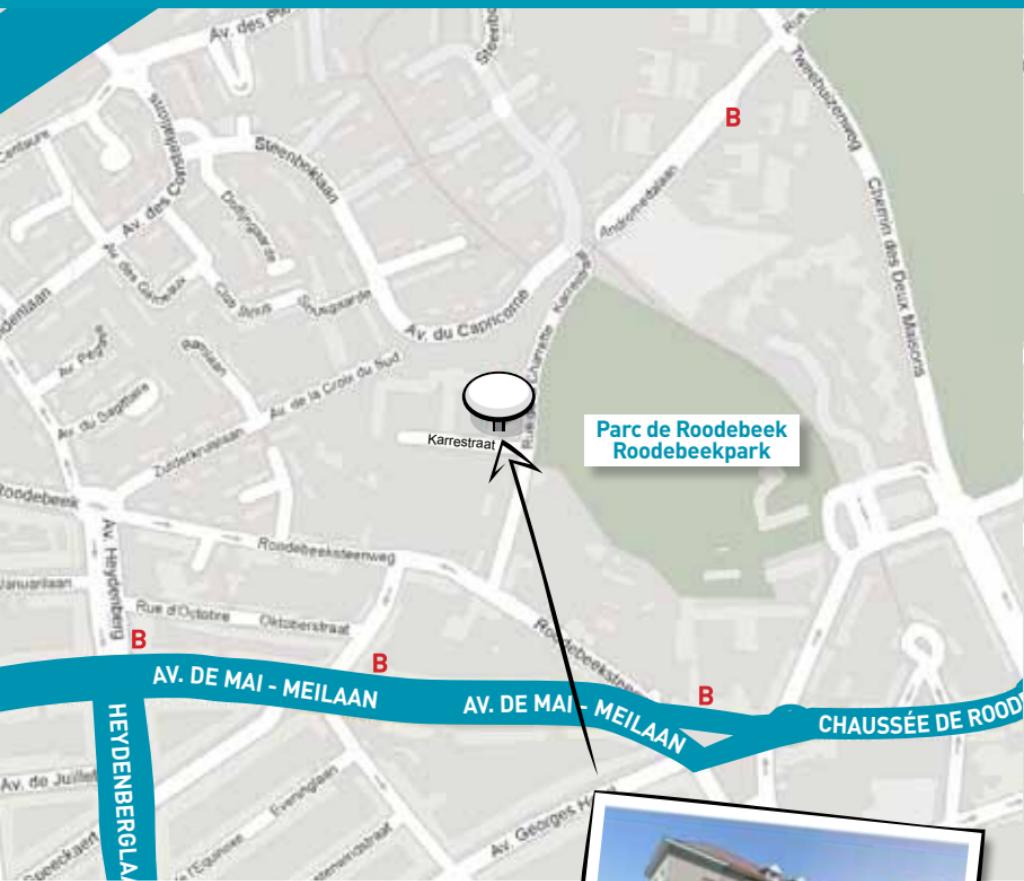
Steurs: Bus

Sint-Josse/St-Joost: Bus

Fuss: Bus

CPAS WOLUWE -SAINT-LAMBERT OCMW SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE

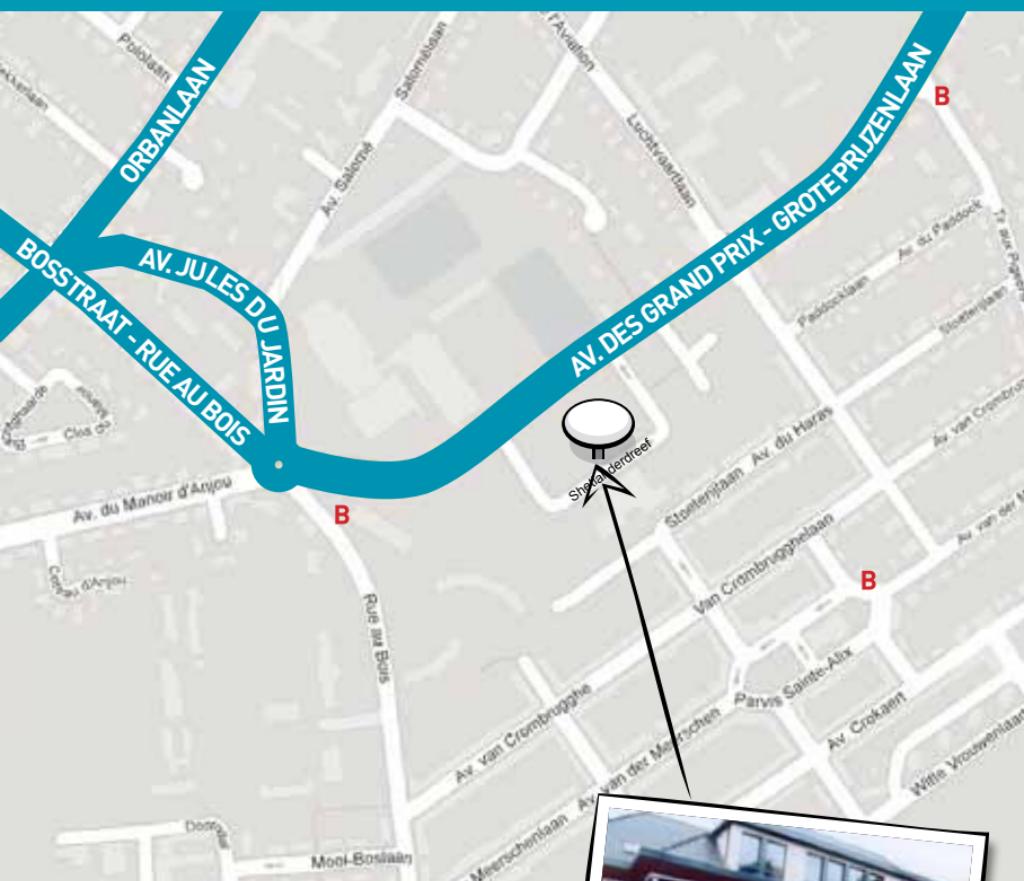

**CPAS Woluwe-Saint-Lambert
OCMW Sint-Lambrechts-Woluwe**
Karrestraat 27 - 1200 Bruxelles
Rue de la Charrette - 1200 Brussel
Tel.: 02 777 75 11
Fax: 02 779 16 33

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer
Heydenberg: Bus
Speeckaert: Bus
Andromède/Andromeda: Bus
Verheyelweghen: Bus

CPAS WOLUWE-SAINT-PIERRE OCMW SINT-PIETERS-WOLUWE

CPAS Woluwe-Saint-Pierre
OCMW Sint-Pieters-Woluwe
Drève des Shetlands 15 - 1150 Bruxelles
Shetlanderdreef 15 - 1150 Brussel
Tel.: 02 773 59 00
Fax: 02 773 59 10

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

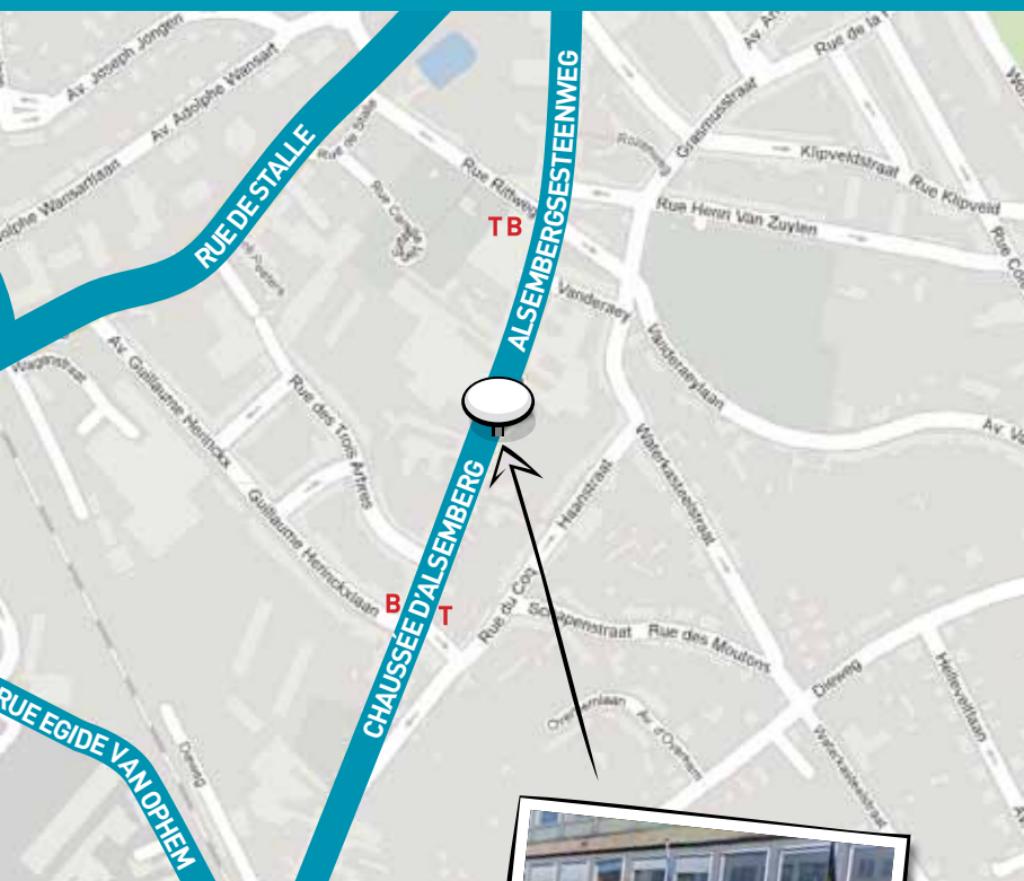
Paddock: **Bus**

Manoir d'anjou: **Bus**

Sainte-Alix/Sint Aleidis: **Bus**

CPAS UCCLE OCMW UKKEL

CPAS Uccle - OCMW Ukkel
Chaussée d'Alsemberg 860
1180 Uccle
Alsembergsesteenweg 860
1180 Ukkel
Tel.: 02 370 75 11
Fax: 02 332 04 86

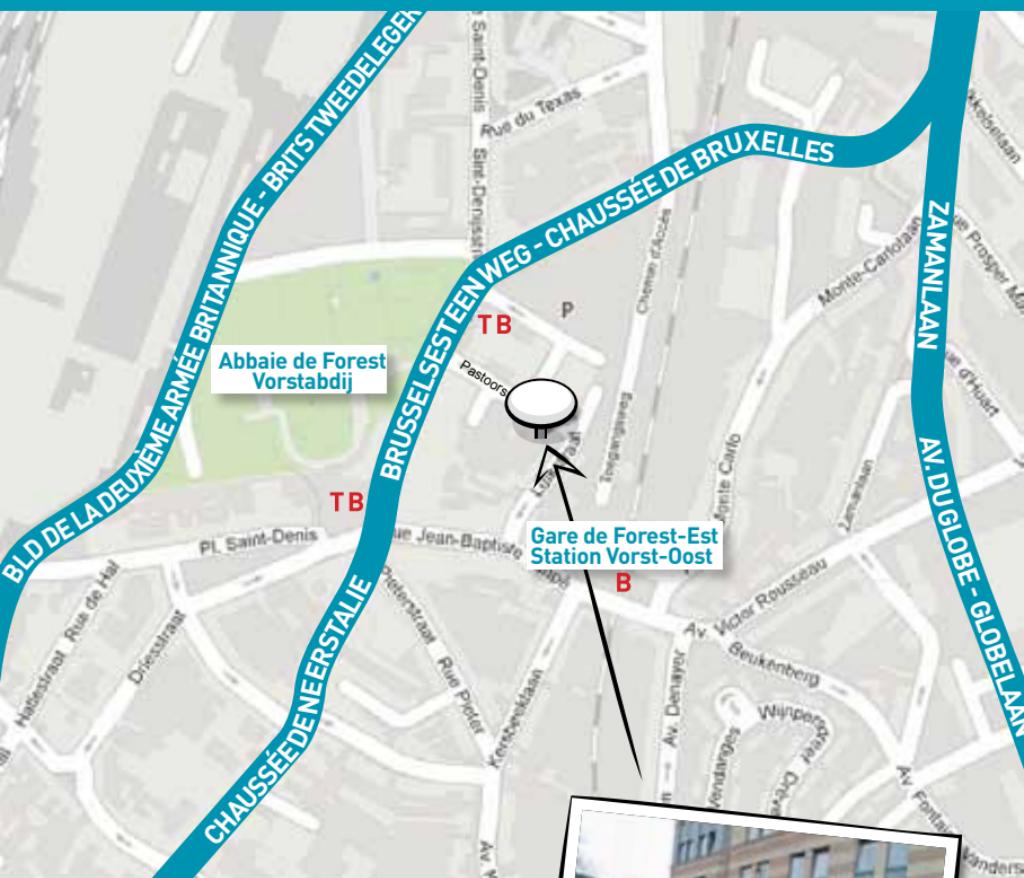
Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

Trois arbres/Drie bomen: Tram, Bus
Rittwegen: Tram, Bus

Éditeur responsable/Verantwoordelijke uitgever: Medimmigrant, www.medimmigrant.be - oktober 2015

CPAS FOREST OCMW VORST

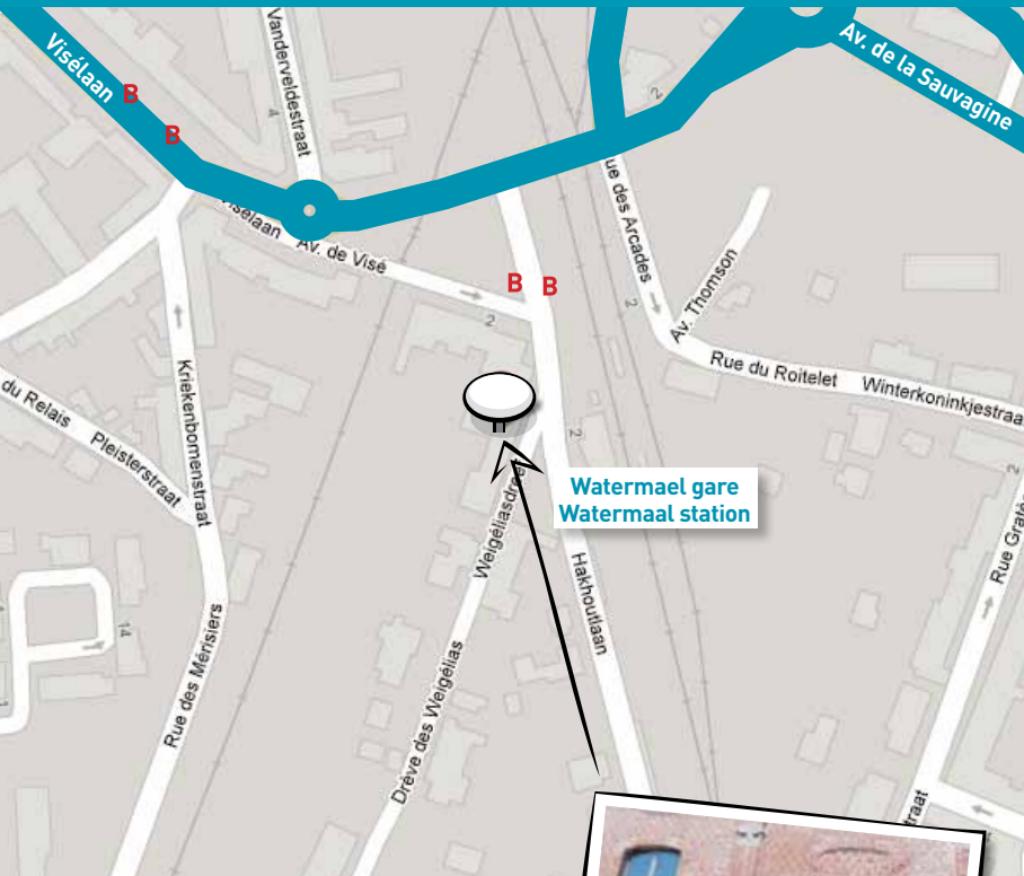
CPAS Forest - OCMW Vorst
Rue du Curé 35 - 1190 Bruxelles
Pastoorsstraat 35 - 1190 Brussel
Tel.: 02 349 63 00
Fax: 02 333 73 69

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

Gare de Forest-Est
Station Vorst-Oost: train/trein, **Bus**,
Forest-Centre/Vorst Centrum: **Tram**, **Bus**
Saint-Denis/Sint Denis: **Tram**, **Bus**

CPAS WATERMAEL BOITSFORT OCMW WATERMAAL BOSVOORDE

CPAS WATERMAEL BOITSFORT OCMW WATERMAAL BOSVOORDE

Drève des Weigélias 8 – 1170 Bruxelles
Weigéliasdreef 8 – 1170 Brussel

Tel.: 02 663 08 00
Fax: 02 332 04 86

Arrêts transports en commun
Haltes openbaar vervoer

Arcades/Arcaden: Bus

Watermael gare/Watermaal station: Train/Trein – Bus

Éditeur responsable/Verantwoordelijke uitgever: Medimmigrant, www.medimmigrant.be - oktober 2015

**Editeur responsable/Verantwoordelijk uitgever: Medimmigrant
(rue) gaucheret (straat) 164 - 1030 Scha(e/a)rbeek**

Medimmigrant is een informatie- en ondersteuningsdienst voor mensen in een precaire verblijfssituatie met gezondheidsnoden en medisch-sociale organisaties die met hen in contact komen in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Medimmigrant is per email bereikbaar via info@medimmigrant.be en telefonisch (op 02 274 14 33/34) tijdens de permanenties op maandag, donderdag en vrijdag van 10-13u. en op dinsdagnamiddag van 14-18u.

Bekijk alvast de site www.medimmigrant.be.

Medimmigrant est un point d'info et de soutien de la région bruxelloise pour les personnes en situation de séjour précaire qui ont des besoins médicaux et pour les organisations médico-sociales qui sont en contact avec ce public. Medimmigrant est joignable par email (info@medimmigrant.be) et par téléphone (sur 02 274 14 33/34) durant les heures de permanences les lundis, jeudis et vendredis de 10 à 13h et les mardis de 14 à 18h. Vous pouvez aussi consulter notre site internet: www.medimmigrant.be.

